

ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขต
เทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์

การค้นคว้าอิสระ
ของ
สายมาศ ประรินรัมย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

พฤศจิกายน 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**THE SOCIAL WELFARE NEEDS OF DISABLED PEOPLE IN BANBUA
SUBDISTRICT MUNICIPALITY, MUANG DISTRICT,
BURIRAM PROVINCE**

Saimas Prarinram

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration Program in Public Administration**

November 2013

Copyright of Buriram Rajabhat University

ชื่อเรื่อง	ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์	
ผู้วิจัย	สาขมาศ ประรินรัมย์	
ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน	ที่ปรึกษาหลัก
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ จิววัฒนา	ที่ปรึกษาร่วม
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี ด้านการศึกษาที่ดี ด้านการมีงานทำและมีรายได้ และด้านการบริการสังคมทั่วไป กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน่ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 286 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามชุมชนต่าง ๆ ตามสัดส่วน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9047 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ คือ ด้านการบริการสังคมทั่วไป ด้านการมีงานทำและมีรายได้ ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี ด้านการศึกษาที่ดี ตามลำดับ
2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ความต้องการได้รับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการเพิ่ม รองลงมา คือ ความต้องการมีกิจกรรมร่วมในชุมชน และความต้องการมีหน่วยเคลื่อนที่เพื่อทำกายภาพบำบัดในชุมชน ตามลำดับ

TITLE The Social Welfare Needs of Disabled People in Banbua Subdistrict
Municipality, Muang District, Buriram Province

AUTHOR Saimas Prarinram

INDEPENDENT STUDY ADVISORS

Associate Professor Prajan Kanawan Major Advisor
Assistant Professor Dr. Somsak Jeewattana Co-advisor

DEGREE Master of Public Administration **MAJOR** Public Administration

SCHOOL Buriram Rajabhat University **YEAR** 2013

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the social welfare needs of disabled people in Banbua Subdistrict Municipality, Muang District, Buriram Province in 4 aspects, namely health and sanitation, education, occupation and salary, and general social services. The samples were 286 disabled people, selected by using the table of Taro Yamane and simple random sampling, respectively. The research instrument used for collecting the data was a 3-part questionnaire, including check list, 5-rating scale, and open-ended form with its reliability at 0.9047. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, and standard deviation. The findings were as follows:

1. The social welfare needs of disabled people in Banbua Subdistrict Municipality, Muang District, Buriram Province as a whole and each aspect were at high levels. The rankings from the highest to the lowest mean scores were general social services, occupation and salary, health and sanitation, and education, respectively.
2. The additional opinions and recommendations which were highly recommended were the disabled people do need more allowance, followed by they need to participate in community activities, and they need the mobile physical therapy in the community, respectively

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน ประธานคณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ จิววัฒนา คณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อยและขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัยที่ได้เอื้ออำนวยและประสานงานในการจัดทำ การค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นวมินทร์ ประชานันท์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น้อย สุปิงคลัด ข้าราชการบำนาญ อดีตรองนายกเทศมนตรีเมืองบุรีรัมย์ และ นายใจเพชร สราญบุรุษ ปลัดเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่บิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด บูรพาจารย์ คณาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้มีศีลสมาธิ ปัญญา ขอกราบขอบพระคุณ พ่อ แม่ ที่เป็นกำลังใจ ส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

สาขมาศ ประรินรัมย์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ.....	5
แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการและสิทธิสวัสดิการคนพิการ.....	20
แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2555-2559).....	30
บริบทของเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	57
วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	58
อภิปรายผล.....	59
ข้อเสนอแนะ.....	61
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	62
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	62
บรรณานุกรม.....	63

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
ภาคผนวก.....	68
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย.....	69
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย.....	73
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	75
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	77
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	84
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	87

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน.....	42
4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการ ในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม และรายด้าน.....	50
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการ ในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมี สุขภาพอนามัยที่ดี โดยภาพรวมและมีรายชื่อ.....	51
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการ ในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการศึกษา ที่ดี โดยภาพรวมและมีรายชื่อ.....	52
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการ ในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีงาน ทำและมีรายได้ โดยภาพรวมและมีรายชื่อ.....	54
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการ ในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการ บริการสังคมทั่วไป โดยภาพรวมและมีรายชื่อ.....	55
4.7 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....	56

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้สังคมมนุษย์ได้ให้ความสำคัญกับความเสมอภาคเท่าเทียม ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เสมอเหมือนกัน แต่ไม่ได้หมายความว่าทุกคนเกิดมาเท่าเทียมกัน แต่ทุกคนย่อมมีโอกาสอย่างเท่าเทียมกันที่จะแสวงหาและพัฒนาศักยภาพตัวเองและพัฒนาตัวเองให้ได้อย่างที่ตนมุ่งหวัง ในสังคมเรานั้น ย่อมมีผู้ที่เรียกได้ว่า ไม่สมบูรณ์เหมือนคนปกติ บุคคลเหล่านี้ได้แก่ คนพิการ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 ระบุว่า ผู้พิการมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป การช่วยสร้างสุขภาวะที่ดีให้แก่คนพิการให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและกลมกลืนกับบุคคลทั่วไป จึงเป็นเรื่องสำคัญนอกจากการช่วยสร้างสุขภาวะที่ดีให้แก่ผู้พิการแล้วยังเน้นการสร้างความเข้าใจเรื่องความพิการและคนพิการให้แก่สังคมอย่างทั่วถึง ซึ่งเป็นบทบาทของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะต้องพัฒนาให้คนพิการสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างกลมกลืนและเท่าเทียมกันกับคนปกติทั่วไป

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นกระทรวงหนึ่งซึ่งมีภารกิจในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับประชาชน โดยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัวและชุมชนสำหรับงานสวัสดิการสังคมในกลุ่มเป้าหมายเด็ก สตรี ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ เป็นภารกิจหนึ่งที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้ความสำคัญกับประชาชนในกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว ในการที่จะให้ประชาชนได้รับสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึง เสมอภาคและเป็นธรรม (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2550 : 1) และจากการสำรวจข้อมูลจำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียนของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ณ วันที่ 26 เมษายน 2555 พบว่า จังหวัดบุรีรัมย์มีประชากรคนพิการจำนวน 39,254 คน สำหรับการดำเนินงานของคนพิการที่ผ่านมาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะมุ่งเน้นในด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ แต่การบริการที่มีให้ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของคนพิการ (คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์. 2555 : 8)

เทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ แบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น 18 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 9,726 คน แยกเป็นชาย 4,779 คน หญิง 4,947 คน มี คนพิการทั้งสิ้น จำนวน 708 คน เนื่องจากการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลบ้านบัวนั้นยังไม่ครอบคลุมและคนพิการก็ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการ (เทศบาลตำบลบ้านบัว. 2556 : 7) อาจมีสาเหตุจากการบริการที่รัฐจัดให้สำหรับคนพิการมีขีดจำกัดและไม่สอดคล้องกับความต้องการของคนพิการ การใช้บริการสาธารณะโดยเฉพาะคนพิการที่ไร้รถเข็นมักจะมีปัญหา เช่น ตึก หรือ อาคารของรัฐบางแห่งมักจะมีบันไดที่ปราศจากทางลาดทำให้คนพิการไม่สามารถเข้าไปใช้บริการได้ จึงมีผลทำให้ปัญหาความต้องการของคนพิการทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ดังนั้นการจัดบริการทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญมีความจำเป็นที่คนพิการจะต้องได้รับในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้และเป็นทรัพยากรที่มีค่าของสังคม การจัดสวัสดิการทางสังคม ซึ่งอยู่ภายใต้สถานะ จำกัดในด้านต่าง ๆ จึงทำให้ประชาชนไม่ได้รับสวัสดิการอย่างไม่พอเพียงกับการดำรงชีวิตของตนเอง โดยเฉพาะในกลุ่มประชาชนผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ เช่น ครอบครัวของคนพิการที่มีภาระต้องดูแลผู้พิการเพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้ในสังคม ดังนั้นรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องเข้ามาจัดสวัสดิการเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของคนพิการอย่างทั่วถึงและตรงกับความต้องการของคนพิการให้มากที่สุด เพื่อคนพิการจะได้ช่วยเหลือตนเองได้ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมานั้น ทำให้ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานในส่วนสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการ ซึ่งได้นำเอาแผนพัฒนา งานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2545-2549 จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี ด้านการศึกษาที่ดี ด้านการมีที่อยู่อาศัย ด้านการมีงานทำและมีรายได้ ด้านการมีความมั่นคงทางรายได้ ด้านนันทนาการ ด้านการบริการสังคมทั่วไป ผู้วิจัยในฐานะพนักงานเทศบาลตำบลบ้านบัวสนใจที่จะศึกษาเพียง 4 ด้าน คือ ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี ด้านการศึกษาที่ดี ด้านการมีงานทำและมีรายได้ ด้านบริการสังคมทั่วไป เพราะด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้านนั้นสอดคล้องกับบริบทและสภาพทั่วไปของการดำรงชีวิตของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว ซึ่งแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลบ้านบัวเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางในการพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดสวัสดิการสังคมของคนพิการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เป็นสารสนเทศในการนำไปปรับปรุงและใช้เป็นแนวทางในการจัดสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัวและเทศบาลตำบลอื่น ๆ ทั้งประเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน ดังนี้ (คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติ. 2545 : 5)

- 1.1 ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี
- 1.2 ด้านการศึกษาที่ดี
- 1.3 ด้านการมีงานทำและมีรายได้
- 1.4 ด้านการบริการสังคมทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ คนพิการที่จดทะเบียนคนพิการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 708 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์. 2555 : 20)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (Taro Yamane ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 146) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 286 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาล ตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาล ตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามความมุ่งหมาย และเพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายศัพท์ต่าง ๆ จึงให้นิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. ความต้องการ หมายถึง จุดประสงค์และความอยากได้รับการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ของคนพิการตำบลบ้านบัว
2. คนพิการ หมายถึง ผู้ที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกาย ทางสติปัญญา ทางจิตใจ ทางการสื่อความหมาย
3. สวัสดิการสังคมของคนพิการ หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างทั้งของรัฐและเอกชนเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจอันเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตหรือปฏิบัติหน้าที่อย่างคนปกติได้ ซึ่งแผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 4. พ.ศ. 2545 - 2549 จำนวน 4 ด้าน คือ
  - 3.1 ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี หมายถึง ได้รับสิทธิในการรักษาพยาบาล บำบัด และฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อแก้ไขหรือปรับสภาพความพิการ รวมทั้งคำแนะนำปรึกษาจากแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย จากสถานพยาบาลของรัฐ เช่น สถานีอนามัย โรงพยาบาลประจำอำเภอ โรงพยาบาลประจำจังหวัด และโรงพยาบาลจิตเวช
  - 3.2 ด้านการศึกษาที่ดี หมายถึง มีสิทธิเข้าเรียนในสถานศึกษาของรัฐทั่วประเทศ ทั้งในระบบโรงเรียนและระบบการศึกษานอกโรงเรียน
  - 3.3 ด้านการมีงานทำและมีรายได้ หมายถึง มีสิทธิได้รับการฝึกประกอบอาชีพ จัดหางาน ประสานงานส่งต่อเข้าทำงานในสถานประกอบการต่าง ๆ และให้คำปรึกษาแนะนำจากหน่วยงานของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวข้อง
  - 3.4 ด้านการบริการสังคมทั่วไป หมายถึง มีสิทธิขอรับบริการต่าง ๆ ได้จากกรมประชาสงเคราะห์ คนพิการที่มีความพิการรุนแรงและไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ มีสิทธิขอรับเงินเบี้ยยังชีพอย่างน้อยคนละ 500 บาทต่อเดือน
4. เทศบาลตำบล หมายถึง เทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาล ตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ โดยขอนำมากล่าวเพื่อกำหนดกรอบในการวิจัยดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม
3. แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการและสิทธิสวัสดิการคนพิการ
4. แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2555 – 2559)
5. บริบทของเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์เป็นความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตตามที่ตนเองมุ่งหวัง แต่การที่มนุษย์จะเกิดความต้องการได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์ทุกคนจะต้องได้รับการตอบสนองความต้องการในระดับต่ำ ๆ เสียก่อน เพื่อที่จะทำให้เกิดความต้องการในระดับต่อไป

ความหมายของความต้องการ

มนุษย์ทุกคนต้องการที่จะได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่าโดยคนอื่น ต้องการที่จะทำอะไรและต้องการที่จะมีกิจกรรมที่ทำให้รู้สึกว่าคุณค่า มนุษย์ทุกคนมีความอยากได้ ความภูมิใจ ความพอใจ และความชอบใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่ผลสำเร็จของความต้องการได้ ความต้องการเป็นความรู้สึกที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายหรือเหตุผล ดังนั้นจึงมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของความต้องการไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 436) กล่าวถึง ความต้องการว่า หมายถึง ความอยากได้ใคร่ได้หรือประสงค์จะได้และเมื่อเกิดความรู้สึกดังกล่าวจะทำให้ร่างกายเกิดการความขาดสมดุล เนื่องจากมีสิ่งเร้ามากระตุ้น มีแรงขับภายในเกิดขึ้น ทำให้ร่างกายไม่อาจอยู่นิ่งต้องพยายามดิ้นรน และแสวงหาเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ๆ เมื่อร่างกายได้รับตอบสนองแล้วร่างกายมนุษย์

ก็กลับสู่ภาวะสมดุลอีกครั้งหนึ่ง และก็จะเกิดความต้องการใหม่ ๆ เกิดขึ้นมา ทดแทนวนเวียนอยู่ไม่มีที่สิ้นสุด

ประสิทธิ์ ทองอ่อน (2542 : 62) กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึง ภาวะความขาดแคลนของอินทรีย์ที่ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางเคมีในร่างกาย อันส่งผลให้บุคคลนั้นเพียรพยายามที่จะต้องสนองภาวะขาดแคลนนั่น ๆ ซึ่งเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม โดยธรรมชาติมนุษย์มีความต้องการพื้นฐานเหมือนกันคือ ต้องการอาหาร น้ำ อากาศ การขับถ่าย ฯลฯ ซึ่งความต้องการแบ่งออกเป็น ความต้องการทางชีวภาพ ได้แก่ ความหิว ความกระหาย และความต้องการทางเพศ กับความต้องการทางจิตใจ ได้แก่ ความต้องการความรักความอบอุ่น ความต้องการที่เกิดจากการถูกสิ่งเร้าในสังคมกระตุ้น

วรภรณ์ ตระกูลสฤณี (2548. ออนไลน์) ความต้องการ หมายถึง ความต้องการ อากาศหายใจ อาหาร ความอบอุ่น น้ำ ยารักษาโรค อุณหภูมิที่เหมาะสม เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ความต้องการ สิ่งเหล่านี้จำเป็นมากสำหรับมนุษย์ทุกคนจะขาดเสียมิได้ การแสวงหาสิ่งต่าง ๆ มาเพื่อตอบสนองความต้องการในทางกายของมนุษย์จำเป็นและขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของสังคม วัฒนธรรม การฝึกอบรม สิ่งแวดล้อม ศาสนา เศรษฐกิจ ฯลฯ

อนิชวัง แก้วจางง (2552 : 66) กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์ หมายถึง ความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง อาทิเช่น ความต้องการอาหาร ความต้องการน้ำ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เกียรติยศชื่อเสียง ความปลอดภัย การยอมรับ การยกย่องและอื่น ๆ ซึ่งมนุษย์มีความต้องการในระดับพื้นฐานไปยังระดับสูงที่สุด

สรุปได้ว่า ความต้องการของมนุษย์มีลักษณะคล้ายคลึงกันทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ทำให้ร่างกายไม่อาจอยู่นิ่งต้องแสวงหาเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ๆ ดังนั้นความต้องการของมนุษย์เมื่อได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะเกิดความต้องการใหม่ ๆ ขึ้นมาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ลักษณะและขั้นตอนของความต้องการ

ความต้องการของมนุษย์จะมีลักษณะแตกต่างกันระหว่างบุคคล ซึ่งความต้องการต่าง ๆ จะเป็นสัญชาตญาณที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดและลักษณะของความต้องการของแต่ละบุคคลก็จะแตกต่างกัน ซึ่งความต้องการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาตินั้นจะเป็นความต้องการเพื่อความอยู่รอด ดังนั้นจึงมีนักวิชาการกล่าวถึงลักษณะของความต้องการไว้ดังนี้

ริเรื่องรอง รัตนวิไลสกุล (2540 : 32) กล่าวว่า ความต้องการเป็นสิ่งที่พัวพันกับการดำรงชีวิตให้อยู่รอดของมนุษย์ ความต้องการจึงปรากฏออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปของความ ต้องการอันจำเป็นแห่งชีวิตซึ่งมีมาแต่กำเนิด และความต้องการที่จัดหาขึ้นภายหลัง กล่าวโดยสรุปแล้ว ความต้องการของมนุษย์มีดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานอันดับแรกหรือความต้องการขั้นต่ำสุดของมนุษย์ซึ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต เป็นความต้องการที่มีมาตั้งแต่กำเนิดในฐานะที่เป็นอินทรีย์ทางกายภาพ และเป็นแรงขับ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ กล่าวคือเป็นความต้องการอย่างแรงกล้าและมักจะเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตเพื่อความอยู่รอด จึงเป็นความต้องการพื้นฐานที่จะขาดเสียมิได้ ดังนั้นความต้องการชนิดนี้หากไม่ได้รับการตอบสนอง จะมีความรู้สึกตึงเครียดอยู่ตลอดเวลา และมีความกระวนกระวาย เช่น ความต้องการอากาศหายใจ อาหาร ความอบอุ่น น้ำ ยารักษาโรค อุณหภูมิที่เหมาะสม เครื่องนุ่งห่ม การเคลื่อนไหวกาย ร่างกาย การขับถ่าย ความต้องการทางเพศ การพักผ่อนนอนหลับ ที่อยู่อาศัย ความต้องการทางด้านร่างกายนี้ยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของสังคม วัฒนธรรม การฝึกอบรม สิ่งแวดล้อม ศาสนา และเศรษฐกิจ

2. ความต้องการทางด้านจิตใจ เป็นความต้องการที่ส่วนใหญ่เกิดขึ้นภายหลัง หลังจากความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว เป็นความต้องการที่สร้างขึ้นใหม่เพราะเป็นความต้องการที่เกิดจากความรู้ การเรียนรู้ ประสบการณ์ การตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ ก็เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ และมักจะปรากฏขึ้นเมื่อคนมีวุฒิภาวะสูงขึ้น เป็นแรงขับชนิดที่ไม่หยุดตัว และไม่มียารักษาทางร่างกาย แต่อาศัยกลไกทางสมองจากประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรม เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแต่ละบุคคลอาจจะมีเหมือนกันหรือแตกต่างกันก็ได้

3. ความต้องการทางสังคม เป็นความต้องการทางด้านจิตใจนั่นเอง เพียงแต่เน้นไปในด้านความต้องการที่จะดำรงชีวิตให้เป็นที่ยอมรับนับถือของผู้อื่น หรือให้ความเป็นอยู่ที่ดีกว่าผู้อื่น เช่น มีความปลอดภัย ได้รับการยกย่องนับถือ ได้รับการยอมรับในสังคม และมีความก้าวหน้า เป็นต้น ความต้องการประเภทนี้ค่อนข้างซับซ้อนและเกิดขึ้นจากสภาพสังคม วัฒนธรรม การเรียนรู้ประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับรู้ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 : 50)

วิชัย แหวนเพชร (2548 : 32) กล่าวว่าความต้องการเป็นเหตุที่สำคัญที่ทำให้มนุษย์ดิ้นรน เพื่อแสวงหาการตอบสนองโดยสามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ความต้องการที่เกิดจากร่างกาย เช่น ความต้องการอาหาร ความต้องการอากาศหายใจ ความต้องการที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ฯลฯ

2. ความต้องการที่เกิดจากจิตใจ เช่น ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ต้องการยศถาบรรดาศักดิ์ ลาภยศ สรรเสริญ ความรักและความหวังใจ

3. ความต้องการที่เรียนรู้จากสังคม แล้วแต่สังคมจะสอนให้ต้องการ เช่น ต้องการการเป็นที่รักใคร่ของเพื่อนฝูง ต้องการเป็นที่ยกย่องสรรเสริญ ต้องการความสำเร็จในชีวิต

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภาภรณ์ (2556 : 155) ได้กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มความต้องการที่ออกงาม สำหรับความต้องการของมนุษย์มี 8 ชั้น มีดังต่อไปนี้

1. ความต้องการทางด้านสรีระ เป็นความต้องการเบื้องต้นที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เช่น ความหิว ความกระหาย ความง่วง ความต้องการทางเพศ ฯลฯ ความต้องการนี้จะมีมากในกลุ่มคนที่มีความขาดแคลน เช่น ผู้มีอาชีพหาเช้ากินค่ำ ส่วนใหญ่กลุ่มคนเหล่านี้ทำงานเพราะต้องการค่าจ้างเพื่อสนองความต้องการทางสรีระมากกว่าอย่างอื่น
2. ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย เมื่อความต้องการทางด้านสรีระได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะหาทางทำให้ตนเองปลอดภัยจากภัยอันตรายต่าง ๆ ขณะเดียวกันก็จะแสวงหาความมั่นคงในชีวิต ทรัพย์สิน และการทำงาน ซึ่งความต้องการประเภทนี้ทำให้เกิดการผลักดันให้มีการออกกฎหมายคุ้มครองแรงงานต่าง ๆ หรือการเกิดบริษัทประกันภัย เป็นต้น
3. ความต้องการความรักและการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ความต้องการความรัก ความผูกพัน และการยอมรับจากบุคคลอื่นนี้จะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลต้องการสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับบุคคลอื่น โดยการแสวงหาและเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ ตลอดจนการรับผิดชอบต่อการมีชีวิตอยู่
4. ความต้องการเกียรติและศักดิ์ศรี เป็นความต้องการขั้นสูง ได้แก่ ความต้องการอำนาจ ความสำเร็จ ชื่อเสียง เกียรติยศ และการยกย่องนับถือ
5. ความต้องการด้านการรู้การคิด เป็นความต้องการที่ขาดแคลน ได้แก่ ความต้องการตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการแสวงหาความรู้และความเข้าใจในสิ่งแปลกใหม่ตลอดเวลา ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างแจ่มแจ้งชัดเจนและสามารถอธิบายขยายความได้อย่างถูกต้องแม่นยำและมีเป้าหมาย
6. ความต้องการด้านสุนทรียภาพ เป็นความต้องการที่ขาดแคลน ได้แก่ ความต้องการชื่นชมและสรรหาความสมดุล ความเป็นระเบียบและความงดงามตามธรรมชาติ ปราศจากการปรุงแต่ง ความต้องการซาบซึ้งและสร้างความสุนทรีย์ให้ชีวิตและสังคมแวดล้อม
7. ความต้องการพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ บุคคลที่มีความต้องการในระดับนี้จะแสดงพฤติกรรมดังนี้ สร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับศักยภาพของตน ยอมรับความเป็นจริงของตนตามธรรมชาติ เป็นคนพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถหาแนวทางเพื่อการพัฒนาศักยภาพและความเจริญก้าวหน้า ยิ่ง ๆ ขึ้น มีความเป็นอิสระจากสิ่งล่อใจทางสังคม มิมโนธรรม จริยธรรม ประจําใจ

8. ความต้องการเหนือธรรมชาติของคน เมื่อมนุษย์พัฒนาตนเองไปสู่จุดสมบูรณ์ของชีวิตอย่างแท้จริงแล้ว จะพัฒนาความต้องการที่เหนือธรรมชาติซึ่งเป็นความต้องการด้านจิตวิญญาณ ได้แก่ ความต้องการที่จะยอมรับและเข้าใจคนอื่นอย่างไม่มีเงื่อนไข สามารถสร้างความใกล้ชิดและสนิทสนมกับคนอื่นแม้ได้พบกันครั้งแรก มีความต้องการที่จะช่วยให้บุคคลอื่นสามารถพัฒนาไปสู่จุดสมบูรณ์ของชีวิตอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า ความต้องการของมนุษย์ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสังคม ซึ่งคนพิการก็มีความต้องการในการดำเนินชีวิตเช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป ความต้องการขั้นแรกสุดจะต้องได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่จะทำให้ชีวิตอยู่รอดนั้นก็คือปัจจัย 4 อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค แต่คนพิการมีความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อใช้ในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพให้ดีขึ้นและเหมาะสมตรงกับความต้องการของคนพิการ

ทฤษฎีความต้องการ

ความต้องการของบุคคลเกิดจากการขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมีสิ่งเร้าเป็นตัวกระตุ้น บุคคลทุกคนมีความต้องการในหลายสิ่งและหลายระดับ ซึ่งความต้องการอาจเกิดขึ้นจากสภาวะทางอารมณ์และมีสิ่งมากระตุ้นทั้งจากภายในและภายนอก มีผลต่อความต้องการและการดำรงชีวิตในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคลซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 51 – 54) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับความพึงพอใจในชีวิต การได้รับการตอบสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ แล้วก็จะเกิดความพึงพอใจในชีวิตและทำให้บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังนั้นความต้องการในชีวิตจึงเป็นสิ่งสำคัญของแต่ละบุคคลด้วย ดังนั้นจึงมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความต้องการของบุคคลที่เป็นที่ยอมรับกันในทางวิชาการ และได้ประมวลทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) ได้เห็นว่ามนุษย์ถูกกระตุ้นจากความปรารถนาที่จะได้ครอบครอง ความต้องการของบุคคลไว้ดังนี้
  - 1.1 บุคคลย่อมมีความต้องการอยู่เสมอและไม่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบสิ้น
  - 1.2 ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจของพฤติกรรมอื่น ๆ ต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจึงเป็นสิ่งจูงใจในพฤติกรรมของคนนั้น
  - 1.3 ความต้องการของบุคคลจะเรียงเป็นลำดับขั้นตอนความสำคัญ เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลก็จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงต่อไป นอกจากนี้มาสโลว์ยังได้จัดลำดับความต้องการของบุคคลมี 5 ขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1.3.1 ความต้องการทางกายภาพ เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่สุด เพื่อความมีชีวิตอยู่รอด ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ อุณหภูมิที่เหมาะสม เป็นต้น

1.3.2 ความต้องการความปลอดภัย เป็นความต้องการแสวงหาความปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมและความคุ้มครองจากผู้อื่น

1.3.3 ความต้องการความรักและการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของความรู้สึกว่าตนได้รับความรักและมีส่วนร่วมในการเข้าหมู่พวก

1.3.4 ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่องให้เกียรติและเห็นความสำคัญของตน

1.3.5 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต เป็นความต้องการสูงสุดในชีวิตของ ตนเป็นความต้องการที่เกี่ยวกับการทำงานที่ตนเองชอบหรือต้องการเป็นมากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้

2. ทฤษฎีความต้องการของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer's Modified Need Hierarchy Theory) ได้คิดทฤษฎีความต้องการที่เรียกว่าทฤษฎีอีอาร์จี (ERG : Existence – Relatedness – Growth Theory) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ไว้ดังนี้

2.1 ความต้องการมีชีวิตอยู่ (Existence Needs) เป็นความต้องการที่ตอบสนองเพื่อให้มีชีวิตอยู่ต่อไป ได้แก่ ความต้องการทางกายและความต้องการความปลอดภัย

2.2 ความต้องการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น (Relatedness Needs) เป็นความต้องการของบุคคล ที่จะมิตร์สัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างอย่างมีความหมาย

2.3 ความต้องการเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) เป็นความต้องการสูงสุด รวมถึงความต้องการได้รับการยกย่อง และความสำเร็จในชีวิต

3. ทฤษฎีความต้องการของเมอร์เรย์ (Murray's Manifest Needs Theory) ได้อธิบายว่า ความต้องการของบุคคลมีความต้องการหลายอย่างในเวลาเดียวกันได้ ความต้องการของบุคคลที่เป็นความสำคัญเกี่ยวกับการทำงานมีอยู่ 4 ประการคือ

3.1 ความต้องการความสำเร็จ หมายถึง ความต้องการที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

3.2 ความต้องการมีมิตรสัมพันธ์ ความต้องการมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น โดยคำนึงถึงการยอมรับของเพื่อนร่วมงาน

3.3 ความต้องการอิสระ เป็นความต้องการที่เป็นตัวของตัวเอง

3.4 ความต้องการมีอำนาจ ความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือคนอื่น และต้องการที่จะควบคุมคนอื่นให้อยู่ในอำนาจของตน

4. ทฤษฎีความต้องการความสำเร็จของแมคเคลีแลนด์ (Mc Clelland's Achievement Motivation Theory) ได้เน้นความต้องการไว้ 3 ประเภทคือ

4.1 ความต้องการประสบความสำเร็จ (Need for Achievement) เป็นความต้องการมีผลงานและบรรลุเป้าหมายที่พึงปรารถนา

4.2 ความต้องการมิตรสัมพันธ์ (Need for Affiliation) เป็นความต้องการมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

4.3 ความต้องการอำนาจ (Need for Power) เป็นความต้องการมีอิทธิพลและครอบงำเหนือผู้อื่น

สรุปได้ว่า ความต้องการของมนุษย์มีทั้งความต้องการทางร่างกาย และความต้องการทางจิตใจ ซึ่งมนุษย์ทุกคนมีความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ความต้องการด้านสังคม รวมถึงความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ในฐานะที่คนพิจารณาซึ่งถือว่าเป็นมนุษย์ที่มีความต้องการในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับมนุษย์ทั่วไปก็ย่อมต้องการมีสวัสดิภาพในการดำรงชีวิตที่ดีเช่นกัน รัฐจึงจำเป็นต้องสร้างความเท่าเทียมกัน โดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ด้อยโอกาสในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน

แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม

แนวคิดสวัสดิการสังคมเป็นการดำเนินกิจกรรมทั้งหลายเพื่อมุ่งประโยชน์สู่ตนเอง ครอบครัว สังคม การพัฒนาคนคือการพัฒนาคุณภาพของบุคคลโดยเริ่มจากคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐาน เพื่อให้มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข งานสวัสดิการสังคมจึงมีบทบาทในการแก้ปัญหาของบุคคลต่าง ๆ ให้เบาบางลง

กิติพัฒน์ นนทปัทมะคุลย์. (2554 : 15 – 31) กล่าวว่า สวัสดิการสังคมเป็นการจัดบริการสังคม เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาสังคม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม นโยบายสังคมก็คือนโยบายสวัสดิการสังคม ที่ต้องวิเคราะห์วิจารณ์ในแนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม จึงได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมไว้ดังนี้

1. แนวคิดสวัสดิการสังคมของฟิโอนา วิลเลียมส์ (Fiona Williams) ได้จำแนกแนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมไว้ 7 กลุ่มแนวคิดได้แก่

1.1 กลุ่มแนวคิดด้านมวลชนนิยม (Anti – Collectivism)

1.2 กลุ่มแนวคิดมวลชนนิยมแบบปฏิเสธแนวทางสังคมนิยม (Non – Socialist Welfare Collectivism)

- 1.3 กลุ่มแนวคิดสังคมนิยมแบบเฟเบียน (Fabian Socialism)
  - 1.4 กลุ่มแนวคิดการบริหารสังคมเรดิคัล (Radical Social Administration)
  - 1.5 กลุ่มแนวคิดเศรษฐกิจการเมือง (Political Economy of Welfare)
  - 1.6 กลุ่มแนวคิดสตรีนิยม (Feminist Critique)
  - 1.7 กลุ่มแนวคิดด้านการเหยียดผิว (Anti – Racist Critique)
2. แนวคิดสวัสดิการสังคมของวิก ยอร์จ (Vic George) และ พอล วัตล์ดิง (Paul Wilding) โดยได้รวบรวมแนวคิดสวัสดิการสังคมออกเป็น 6 แนวคิดดังต่อไปนี้
- 2.1 แนวคิดขวาใหม่ (The New Right) แนวคิดขวาใหม่เป็นที่นิยมในหมู่ปัญญาชนและนักการเมืองกลุ่มปีกขวาในช่วงทศวรรษที่ 1970 และเริ่มมีอำนาจในการบริหารประเทศต่าง ๆ ในระหว่างทศวรรษที่ 1970 -1980 การเคลื่อนไหวของพวกขวาใหม่สืบเนื่องมาจากสถานะเศรษฐกิจของโลกตกต่ำในช่วงหลังปี ค.ศ. 1973 เป็นต้นมา นอกจากนั้นยังเป็นปฏิกิริยาที่พวกฝ่ายขวาใช้ตอบโต้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ที่นิยมทุ่มเทงบประมาณด้านสวัสดิการสังคมยุคนี้ ได้รับการวิเคราะห์วิจารณ์ว่าไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร และยังมีผลกระทบต่อการลงทุนและเศรษฐกิจของประเทศ
  - 2.2 แนวคิดทางสายกลาง (The Middle Way) แนวคิดทางสายกลางมีบทบาทต่อรัฐสวัสดิการหรือการจัดสวัสดิการสังคมสมัยใหม่อย่างชัดเจน แต่การระบุถึงขอบเขตความหมายที่แน่นอนยังไม่ปรากฏชัด โดยทั่วไปแนวคิดนี้ครอบคลุมแนวคิดที่แตกต่างกัน ซึ่งเข้ามารวมอยู่ด้วยกันเนื่องเพราะความตระหนักว่า มีความจำเป็นที่ต้องทำให้รัฐสวัสดิการไปด้วยกันได้กับลัทธิทุนนิยม เช่น แมคมิลลัน (Macmillan) บัตเลอร์ (Butler) และกิลเมอร์ (Gilmour) ในอังกฤษซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกับพวกแรก นักคิดกลุ่มหลังนี้อาทิเช่น เบเวอร์ริดจ์และเคนส์ เป็นต้น พวกแนวคิดทางสายกลางยังเชื่อมั่นในระบบตลาดเสรีว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เศรษฐกิจเติบโตดี แต่พวกเขายังเห็นว่าการเข้าจัดการดูแล ควบคุมและให้ประโยชน์ชดเชยด้วยเช่นกัน
  - 2.3 แนวคิดสังคมนิยมประชาธิปไตย (Democratic Socialism) เป็นพัฒนาการในลำดับที่สูงขึ้นของลัทธิทุนนิยม รัฐสวัสดิการตามแนวคิดนี้ เป็นเสมือนสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นการเปลี่ยนผ่านจากทุนนิยมแบบเสรีเต็มขั้นไปสู่สังคมนิยม ในขณะที่ผู้ที่นิยมแนวคิดสังคมนิยมประชาธิปไตยตระหนักถึงความล้มเหลวของลัทธิทุนนิยม พวกเขายังยอมรับว่าทุนนิยมเป็นย่างก้าวหนึ่ง ที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงจากเสรีนิยมเต็มขั้นไปสู่สังคมนิยมที่เป็นประชาธิปไตย แนวคิดนี้ยังเชื่อและยอมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป พวกเขาปฏิเสธการเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นที่ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงด้วยกระบวนการทางรัฐสภา กระบวนการทางรัฐสภาเป็นกระบวนการที่เป็นจริง สอดคล้องกับหลักจริยธรรมและปฏิบัตินิยมมากกว่าการเปลี่ยนแปลงสังคม

ด้วยวิธีการอื่น ๆ นโยบายสังคมเป็นกลไกที่มีความสำคัญ มีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างค่อยเป็นค่อยไป

2.4 แนวคิดมาร์กซิสม์ (Marxism) นักทฤษฎีมาร์กซิสม์ส่วนใหญ่เห็นว่า รัฐสวัสดิการเป็นรูปแบบของสังคมทุนนิยมสมัยใหม่ เป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคมทุนนิยมที่ช่วยให้ระบบทุนนิยมดำรงสถานะอยู่ได้ รัฐสวัสดิการไม่ได้เป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลงสังคมในระดับรากเหง้า สังคมคอมมิวนิสต์ในอุดมคติตอบสนองความต้องการของประชาชนทุกคนได้อย่างสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีรัฐสวัสดิการ

2.5 แนวคิดสตรีนิยม (Feminism) ในกรอบของนโยบายสังคมและรัฐสวัสดิการ แนวคิดสตรีนิยมสนใจประเด็นสำคัญ 4 ประการคือ

2.5.1 กิจกรรมการจัดบริการสวัสดิการสังคมและรัฐสวัสดิการในประเทศต่าง ๆ ได้กล่าวถึงสตรีในสังคมมาโดยตลอด อย่างน้อยที่สุด สตรีก็เป็นประชากรกึ่งหนึ่งของประเทศที่มีส่วนได้เสียกับนโยบายสังคมของสังคมนั้น

2.5.2 กิจกรรมต่าง ๆ ในข้อแรกเป็นที่น่าสังเกตว่าได้เกิดขึ้นโดยพื้นฐานการมองสิทธิสตรีและปัญหาของสตรีในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมที่มีผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ นโยบายสังคมจะมีสมมุติฐาน มีผลกระทบ และผลลัพธ์อย่างไร

2.5.3 การวิเคราะห์ในประเด็นสตรี ไม่ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ถือว่าสตรีเป็นชนกลุ่มน้อยของสังคม แต่จะต้องถือว่าประเด็นด้านสตรีเป็นโครงสร้างที่สำคัญของนโยบายรัฐสวัสดิการสมัยใหม่ เราไม่มีทางที่จะมีนโยบายสังคมและระบบสวัสดิการสังคมที่มีประสิทธิภาพที่ดีได้หากเราละเลยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศในสังคม

2.5.4 การวิเคราะห์สตรีนิยมในเนื้อหาของนโยบายสังคมและรัฐสวัสดิการเป็นการทำความเข้าใจกับสถานภาพของสตรีที่ด้อยกว่าชายในสังคมที่ชายเป็นใหญ่ การวิเคราะห์นี้ต้องดำเนินไปอย่างเป็นระบบและเจาะลึกถึงปัญหาเชิงโครงสร้าง รัฐสวัสดิการจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์สถานการณ์ของสตรีทั้งหมดในสังคมเป็นพื้นฐาน

2.6 แนวคิดกรีนนิสม์ (Greenism) หรือแนวคิดด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นแนวคิดที่มีมานานมากแล้ว นับตั้งแต่ประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติก็ว่าได้ ซึ่งสามารถพบข้อเขียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยศาสดาของศาสนาต่าง ๆ โดยนักปรัชญา ตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ซึ่งประวัติศาสตร์อันยาวนานนี้เราสามารถพบข้อเขียนมากมายตั้งแต่ยุคประวัติศาสตร์ที่เตือนให้มนุษย์ระมัดระวังภัยของการคุกคามการเอาเปรียบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมกับเสนอทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น มัลทัทที่เสนอให้ควบคุมอัตราการเพิ่มของประชากร มาร์กซ์เสนอให้แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยการเปลี่ยนแปลงสังคมประเทศให้เป็นสังคม

นิยม ตลอดจนนักคิดแนวเสรีนิยม และอนาธิปไตย (Anarchism) ที่เสนอให้มีการจัดระเบียบทางการเมืองและสังคมเสียใหม่ เช่น ฟูริเยร์ (Fourier) พรูดอง (Proudhon) และ โครปอตกิน (Kropotkin) เป็นต้น นอกจากนั้น กลางศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา ยังมีกลุ่มกบฏกลุ่มเล็ก ๆ เกิดขึ้นจำนวนหนึ่ง ดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ชนบท อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ป่าไม้ ทะเลสาบ อนุรักษ์สัตว์ นก และแม้กระทั่งสิ่งปลูกสร้างที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์

สรุปแนวคิดสวัสดิการสังคม แนวคิดสวัสดิการสังคมในปัจจุบันมีความหมายมากกว่า การสังคมสงเคราะห์ดังที่เข้าใจและปฏิบัติกันในอดีต ในปัจจุบันแนวคิดสวัสดิการสังคม มีนัยครอบคลุมใน 3 ด้านหลักคือ การสังคมสงเคราะห์ การประกันสังคม และการบริการสังคม และนอกจากจะเป็นงานด้านการปฏิบัติแล้วยังรวมไปถึงงานด้านวิชาการที่ต้องมีการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาแนวทางการจัดการในแต่ละด้านให้มีมาตรฐานในระดับสากลและเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยอีกด้วย หากมองในเชิงบูรณาการแล้ว จะเห็นได้ว่า งานวิจัยและวิชาการนั้นเปรียบเสมือนสมองงานด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์และบริหารนั้นเปรียบเสมือนร่างกายที่ขับเคลื่อนในการปฏิบัติงานด้านการปกป้องคุ้มครองและพิทักษ์ เปรียบดั่งมือและแขนที่จะสร้างความปลอดภัยให้กับชีวิต งานด้านการพัฒนาและสงเคราะห์เปรียบดั่งขาที่เป็นรากฐานให้สังคมเกิดความมั่นคงขึ้นมา

ความหมายของสวัสดิการสังคม

สำหรับความหมายของสวัสดิการสังคม ที่เป็นที่ยอมรับกันของสากลในปัจจุบัน โดยองค์กรและสถาบันทางสังคมทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความช่วยเหลือ เยียวยา บรรเทา และแก้ปัญหาความเดือดร้อนของบุคคล ครอบครัว กลุ่มชน และชุมชน การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพทั้งด้านร่างกาย ทักษะความสามารถ และจิตใจ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายของการปฏิบัติการณ์มีมาตรฐานการครองชีพที่ดี มีสุขภาพดี และสถานภาพทางสังคมที่มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์มี นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของสวัสดิการสังคมดังนี้

วันทนี วาสิกะสิน (2543 : 2) ได้กล่าวว่า สวัสดิการสังคม หมายถึง การกินคืออยู่ที่ของทุกคนไม่เฉพาะผู้ยากไร้เท่านั้น คนทุกคนที่เกิดมาในโลกนี้ตามปณิญาสากลขององค์การสหประชาชาติในเรื่องสิทธิมนุษยชนกำหนดว่า คนทุกคนจะต้องได้รับการตอบสนองในความ ต้องการพื้นฐานอันเป็นสิทธิที่ทุกคนจะต้องได้รับและเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดบริการต่าง ๆ ไว้ให้ และความต้องการขั้นพื้นฐานนั้น คือ อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรค

ทศนี ลักขณาภิชนชัช (2545 : 14) กล่าวว่า สวัสดิการสังคม หมายถึง ระบบการจัดบริการสังคม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมและพัฒนาสังคมรวมทั้งการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้ในระดับมาตรฐาน และบริการดังกล่าว

จะต้องตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชนเพื่อให้ได้รับบริการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งในด้านการศึกษา การมีสุขภาพอนามัย การมีที่อยู่อาศัย การมีงานทำ และมีรายได้ การมีสวัสดิการแรงงาน การมีความมั่นคงทางสังคม นันทนาการ และบริการสังคมทั่วไป

สำนักงานส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการมีส่วนร่วม (2546 : 6) บัญญัติไว้ว่า สวัสดิการสังคม (Social welfare) หมายถึง ระบบการจัดบริการทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับการป้องกันการแก้ไขปัญหา การพัฒนาและการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงาน และการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และการบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนต้องได้รับและการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

ชินชัย ชีเจริญ (2552 : 5) กล่าวว่า สวัสดิการสังคม (เชิงสภาวะ) หมายถึง ความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนทั้งด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต ด้านการมีกินมีใช้ และสวัสดิการสังคม (เชิงบริการ) หมายถึง ระบบการจัดบริการทางสังคมทั้งของภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อตอบสนองความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

สรุปได้ว่า สวัสดิการสังคม หมายถึง กิจกรรมหรือบริการที่หน่วยงานของรัฐและเอกชนให้บริการ โดยบริการดังกล่าวจะต้องตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสุขภาพ การศึกษาที่ดี การมีอาชีพและรายได้ และการบริการทางสังคมทั่วไป

รูปแบบของสวัสดิการสังคม

รูปแบบของสวัสดิการสังคม คือ การมีส่วนร่วมของส่วนต่าง ๆ ในการจัดสวัสดิการสังคมที่เหมาะสม เป็นธรรม ทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นรูปแบบที่มีความหลากหลาย ซึ่งรูปแบบของการจัดสวัสดิการสังคมจะบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับกลุ่มเป้าหมายและการทำงานของภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม

วันทนี วาสิกะสิน (2541 : 3-5) กล่าวว่า สวัสดิการนั้นเป็นคำที่มีความหมายกว้างมากโดยกินความตั้งแต่มาตรการทางภาษีอากร การให้ผลตอบแทนจากการทำงานในอาชีพต่าง ๆ มาตรการด้านการเงินการคลังอื่น ๆ ตลอดจนการให้บริการแก่ชุมชนและการแทรกแซงของรัฐในกรณีต่าง ๆ มีนักวิชาการได้จัดรูปแบบของสวัสดิการสังคมไว้ดังนี้

1. สวัสดิการสังคมแบบสัมฤทธิ์ผลทางอุตสาหกรรม (Industrialism or Industrial Achievement Performance or Handmaiden Model) เป็นแนวความคิดที่มองว่าสวัสดิการสังคม

เป็นเสมือนกลไกหนึ่งในระบบเศรษฐกิจ สวัสดิการสังคมในแนวคิดนี้ถูกใช้เป็นเครื่องตอบแทนแก่ผู้ที่เป็นการกำลังในการผลักดันระบบเศรษฐกิจ โดยใช้มาตรการด้านภาษีอากรและการเงินการคลัง ตลอดจนผลตอบแทนในอาชีพเป็นสิ่งตอบสนองความต้องการของบุคคลที่เป็นกำลังการผลิต การจัดสวัสดิการแบบสัมฤทธิ์ผลทางอุตสาหกรรม ใช้เกณฑ์การจัดสรรโดยพิจารณาจากความสามารถในการทำงาน สถานภาพ หรือบทบาทการทำงาน ผลผลิตภาพและผลิตผลของงานเป็นสำคัญ ผู้ใดที่มีความสามารถในการทำงานสูงสามารถสร้างผลิตภาพและผลิตผลที่น่าพึงพอใจแก่ระบบเศรษฐกิจ หรือมีสถานภาพและบทบาทต่อการผลิตอย่างสูง ก็จะได้รับสวัสดิการตอบแทนที่ดีกว่าผู้ที่มีผลิตภาพและผลิตผลน้อยกว่า

2. สวัสดิการสังคมแบบสถาบัน (Institutionalism or Institutional Model) แนวคิดสวัสดิการสังคมแบบสถาบันเป็นแนวคิดที่ถือว่า สวัสดิการสังคมเป็นสถาบันสังคมสถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญที่จะก่อให้เกิดบูรณาภาพ (Integration) ในสังคม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สังคมจะขาดเสียมิได้แม้สังคมนั้นจะถือว่าเป็นสังคมที่มีเสถียรภาพแล้วก็ตาม สวัสดิการสังคมตามแนวคิดนี้ก็ยังต้องทำหน้าที่ให้ระบบสังคมดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ขณะที่ระบบเศรษฐกิจตลาดเสรี สร้างความไม่เป็นธรรมทางสังคมเศรษฐกิจ อันเป็นธรรมชาติที่ยากจะหลีกเลี่ยงได้ แนวคิดสวัสดิการสังคมแบบสถาบันมีความเหมาะสมกับระบบเศรษฐกิจเสรี ควรที่จะดำเนินการควบคู่กันไป เพื่อเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมดังกล่าว

3. สวัสดิการสังคมตามแบบพื้นที่ (Area – based) การจัดสวัสดิการสังคมในรูปแบบของพื้นที่เป็นฐาน โดยทั่วไปเป็นการจัดตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ พื้นที่การปกครองประเทศ เช่น ภาค จังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น ตำบล รูปแบบการจัดสวัสดิการลักษณะนี้ หน่วยงานในพื้นที่จะต้องมาร่วมกันจัดบริการตามภารกิจ หน้าที่ขององค์กรสวัสดิการสังคมเพื่อให้เกิดความครอบคลุม ทั่วถึง เป็นธรรมและมีมาตรฐานที่ดีด้านคุณภาพบริการ

วิยะดา ตีระแพทย์ (2542 : 18-19) กล่าวว่า รูปแบบงานสวัสดิการสังคม แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. สวัสดิการสังคมแบบสาธารณูปการ ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือโดยทั่วไปแก่ประชาชนหรือครอบครัวที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยจะต้องสอบสวนข้อเท็จจริงหรือทดสอบความจำเป็นก่อน การช่วยเหลือแบบสาธารณูปการ อาจจะเป็นในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ การให้การช่วยเหลือแบบรับเข้าอยู่ในสถานสงเคราะห์ การให้ความช่วยเหลือเป็นเงิน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การให้ความช่วยเหลือเป็นสิ่งของ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเช่นเดียวกัน แต่เป็นการป้องกันมิให้ผู้ได้รับความช่วยเหลือ

นำเงินไปใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็น จึงให้เป็นสิ่งของแทน การให้ความช่วยเหลือเป็นบริการ เช่น ให้คำแนะนำปรึกษาหางานให้ทำและฝึกอาชีพ

2. สวัสดิการสังคมแบบการประกันสังคม คือวิธีการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นแก่บุคคลและครอบครัว ด้วยการสร้างหลักประกันไว้ก่อนที่จะเกิดปัญหาเป็นแนวคิดของการป้องกันปัญหาวิธีการนี้เป็นที่เข้าใจกันทั่วไปคือ รูปแบบของการประกันสังคมที่ประชาชน นายจ้าง และรัฐบาลเสริมสร้างหลักประกันในการดำรงชีวิตด้วยการออมเงินเก็บไว้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อยามมีความจำเป็น เช่น เมื่อเจ็บป่วย ว่างาน ประสบอุบัติเหตุ หรือชราภาพ

3. สวัสดิการสังคมแบบบริการสาธารณะ ได้แก่ การที่รัฐบาลให้ความช่วยเหลือประชาชนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดเป็นการทั่วไปโดยไม่คำนึงว่าจะต้องมีความเดือดร้อนจำเป็นหรือไม่ หรือเป็นวิธีการของการจัดบริการสังคมที่จำเป็นต่อการยังชีพเป็นลักษณะบริการที่รัฐหรือเอกชนจัดให้มีขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเพราะโดยลำพังประชาชนไม่สามารถซื้อหาบริการหรือจัดหาบริการนั้นได้โดยลำพังตนเอง หรือกลไกของตลาด เช่น บริการรักษาความปลอดภัย บริการการป้องกันประเทศ บริการการศึกษา หรือบริการสาธารณสุขในรูปแบบต่าง ๆ

กิติพัฒน์ นนทปัทมะคุลย์ (2544 : 12-14) ได้แบ่งรูปแบบสวัสดิการสังคมออกเป็น 3 รูปแบบดังนี้

1. สวัสดิการสังคมแบบชั่วคราว บรรเทาปัญหาหรือแบบเก็บตก สวัสดิการสังคมแบบชั่วคราวนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่าบุคคลในสังคมจะได้รับการตอบสนองความต้องการโดยแหล่งตอบสนองคือครอบครัวและตลาดรูปแบบนี้หากประชาชนประสบความเดือดร้อนจะต้องช่วยเหลือตนเองโดยหันเข้าหาทรัพยากรของตนเอง ซื้อหาบริการทางสังคมมาตอบสนองความต้องการ หากไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้หน่วยงานสวัสดิการของรัฐบาลจึงจะเข้าไปช่วยเหลือเป็นครั้งคราวไป เสมือนกับเป็นการดำเนินการเชิงรับรอให้เกิดปัญหาขึ้นก่อนจึงตามแก้ไข รูปแบบนี้ทำให้เกิดการรับรู้ที่ประชาชนที่ใช้บริการของรัฐบาลจึงเป็นพวกที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ เป็นภาระของสังคม

2. สวัสดิการสังคมแบบสัมฤทธิ์ผลทางอุตสาหกรรม มองว่าสวัสดิการสังคมเป็นเสมือนกลไกหนึ่งในระบบเศรษฐกิจ เป็นเครื่องตอบแทนแก่ผู้ที่เป็นกำลังสำคัญในการผลักดันระบบเศรษฐกิจ โดยใช้มาตรการทางด้านภาษีอากรและการเงินการคลัง ตลอดจนผลตอบแทนในอาชีพเป็นสิ่งตอบสนองความต้องการของบุคคลที่เป็นกำลังการผลิต โดยเกณฑ์การจัดสรรพิจารณาจากความสามารถในการทำงาน สถานภาพ บทบาทในการทำงาน ผลิตผลของงานเป็นสำคัญ

3. สวัสดิการสังคมแบบสถาบัน รูปแบบนี้ถือว่าสวัสดิการสังคมเป็นสถาบันสังคม

สถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญที่จะก่อให้เกิดบูรณาภาพในสังคมซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สังคมจะขาดเสียมิได้ แม้ว่าสังคมนั้นจะมีเสถียรภาพแล้วก็ตาม สวัสดิการสังคมตามแนวคิดนี้ก็ยังคงทำหน้าที่ให้ระบบสังคมดำเนินไปอย่างราบรื่น ขณะที่ระบบเศรษฐกิจตลาดเสรีสร้างความเป็นธรรมทางสังคม เศรษฐกิจ อันเป็นธรรมชาติที่ยากจะหลีกเลี่ยงได้ แนวคิดสวัสดิการสังคมแบบสถาบันมีความเหมาะสมกับระบบเศรษฐกิจเสรีควรที่จะดำเนินการควบคู่กันไป เพื่อเป็นการค้ำกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม

โดยสรุป รูปแบบสวัสดิการสังคมเป็นโครงสร้างการบริหารงานโดยรัฐซึ่งมีหน้าที่จัดสวัสดิการให้กับประชาชน โดยจะเห็นได้ว่าสวัสดิการสังคมจะเป็นส่วนหนึ่งในนโยบายของการพัฒนาประเทศ รัฐจะทำหน้าที่โดยผ่านระบบสถาบันองค์กรของรัฐเข้าไปจัดสวัสดิการเพื่อขยายไปสู่ภาคประชาชน

ขอบเขตของงานสวัสดิการสังคม

ขอบเขตของงานสวัสดิการสังคมขึ้นอยู่กับนโยบายสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวกับเรื่องความมั่นคงทางสังคม การจัดการความเดือดร้อนทุกข์ยาก และสร้างความสมบูรณ์พูนสุขให้แก่ประชาชน โดยทั่วไปและบุคคลแต่ละคนก็มีขอบเขตจำกัดในการช่วยเหลือ ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะขยายขอบเขตกว้างมากขึ้น จึงทำให้ขอบเขตของงานสวัสดิการสังคมกว้างมากขึ้นตามไปด้วย

คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติ (2545 : 5) กล่าวว่า งานสวัสดิการสังคมเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน ในสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดี 7 ด้าน ดังนี้

1. การมีสุขภาพอนามัยที่ดี หมายความว่า ประชาชนพึงได้รับการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ การรักษาพยาบาล การส่งเสริม และพัฒนาสุขภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน โดยประชาชนไม่ว่า เพศใด อายุวัยใด เชื้อชาติใด ศาสนาใด อยู่ในภูมิภาคใด หรืออยู่ในวัฒนธรรมใด มีความสนใจในทางการเมือง มีแบบแผนการดำรงชีวิตเช่นใด ก็ตาม พึงได้รับ บริการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัยที่ได้มาตรฐาน อย่างทั่วถึง เสมอภาค เป็นธรรม สอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์ ปัญหาของบุคคล กลุ่มบุคคลและประชาชน

2. การศึกษาที่ดี หมายความว่า ประชาชนพึงได้รับบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อนำไปสู่การดำเนินชีวิต อย่างมีคุณภาพต่อไป และแม้ว่าประชาชนจะมีข้อบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม หรือ ค้อยโอกาสทางการศึกษา ก็จะได้รับบริการการศึกษาพิเศษและจัดรูปแบบการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนที่มี

ข้อจำกัด เหล่านี้ ประชาชนทุกคนต้องได้รับการศึกษาในระดับอย่างน้อยที่สุด คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ความพิการ ความบกพร่อง ด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ผู้ยากจนและผู้ด้อยโอกาส ชนกลุ่มน้อย คนต่างวัฒนธรรม ต่างศาสนา ต่างความเชื่อ ต่างความสนใจ ทางการเมือง ต่างแบบแผนการดำเนินชีวิต ผู้อยู่ในภูมิภาคท้องถิ่นห่างไกล เป็นผู้ด้อยโอกาส หรือแม้แต่เพศ วัย ผิพรรณ ต้องไม่เป็นเหตุให้ประชาชน ผู้ใดขาดโอกาสทางการศึกษา หรือได้รับการทางการศึกษา น้อยกว่า หรือ ด้อยกว่า ไม่เป็นธรรมหรือไม่เท่าเทียมกับประชาชนโดยทั่วไป

3. การมีที่อยู่อาศัย หมายความว่า การที่ประชาชนมีที่อยู่อาศัยตามควรแก่อัตภาพ ช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ในทำนองเดียวกัน ประชาชนทุกคนควรจะได้มีที่อยู่อาศัย ตามแต่กำลังความสามารถของบุคคล ที่จะได้มาอย่างน้อยที่สุดที่อยู่อาศัยต้องให้ความปลอดภัย ความมั่นคง อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ไม่มีสภาพเสื่อมโทรม แออัด แวดล้อมด้วยมลพิษหรือเสี่ยงต่อภัยพิบัติ เสี่ยงต่อความเสื่อมเสียทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม

4. การมีงานทำและมีรายได้ หมายความว่า ประชาชนมีงานทำที่ทำให้มีรายได้อย่างน้อยเพียงพอ แก่การดำรงชีพงานที่ทำมีสวัสดิการที่ดีหรืออย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด งานที่ต้องไม่เสี่ยงต่อการเจ็บป่วย อุบัติเหตุ และอุบัติเหตุต่าง ๆ ไม่เป็นงานที่สร้างความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่ผิดศีลธรรมหรือผิดกฎหมาย ประชาชนมีความภาคภูมิใจในงานที่ทำ และมีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน นั้น ๆ ประชาชนต้องได้รับรายได้และสวัสดิการจากการทำงาน อย่างเสมอภาค เท่าเทียม และยุติธรรม

5. การมีความมั่นคงทางรายได้ หมายความว่า ประชาชนทุกคนที่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ ได้รับการคุ้มครองในเรื่องความมั่นคงนาคำเนินชีวิตของตนและครอบครัว ในรูปของการประกันสังคมซึ่งครอบคลุม เรื่องผลประโยชน์จากการประกันสุขภาพ การสงเคราะห์บุตร การชดเชยการขาดรายได้จากการเจ็บป่วย พิกัด ทูพพลภาพ ชราภาพ และการว่างงาน การประกันสังคมเป็นมาตรการหนึ่งที่จะสร้างความมั่นคงทางสังคม โดยเฉพาะกับประชาชนผู้มีรายได้ประจำ ไม่ให้ได้รับความเดือดร้อน เมื่อมีเหตุให้สูญเสียรายได้ทั้งหมดบางส่วน หรือไม่พอเพียงแก่การยังชีพ

6. นันทนาการ หมายความว่า ประชาชนมีกิจกรรมนันทนาการเพื่อการบันเทิงและการพักผ่อนใจอย่างมีคุณภาพ โดยกิจกรรมนันทนาการนั้น ๆ ไม่เป็นการทำให้เสื่อมเสียศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่ผิดศีลธรรมและไม่ผิดกฎหมาย ไม่เป็นการเอารัดเอาเปรียบ กดขี่ข่มเหง หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนในกลุ่มอื่น ๆ

7. การบริการสังคมทั่วไป หมายความว่า การให้บริการแก่ประชาชนโดยเฉพาะผู้คน

ยากจน ผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มเปราะบางพิเศษ เพื่อช่วยสร้างเสริมการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ช่วยพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างเป็นสุขตามควรแก่อัตภาพ

โดยสรุป ขอบเขตงานสวัสดิการสังคมเป็นเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การศึกษา ที่อยู่อาศัย การจ้างงาน มาตรฐานการครองชีพ หรือกิจกรรมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้มีปัจจัยอันจำเป็นในการดำรงชีวิตให้สามารถช่วยตนเองได้ หากคนพิการได้รับการสนับสนุนทางสังคมอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง และสอดคล้องเป็นไปตามปัญหาและความต้องการของคนพิการแล้ว จะช่วยลดภาระของรัฐบาลนำไปสู่การพึ่งตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการและสิทธิสวัสดิการคนพิการ

ในสมัยก่อนคนทั่วไปมักจะคิดว่าคนที่ไม่สมประกอบทางร่างกายหรือจิตใจนั้นไม่สามารถทำประโยชน์ให้สังคมได้ ซึ่งมีผลกระทบทางจิตใจแก่คนพิการอย่างยิ่ง ดังนั้นสังคมจึงควรยอมรับว่าคนพิการก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมเช่นเดียวกับคนปกติทั่วไปและการช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับการพัฒนาความสามารถที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมนั้นนับว่าเป็นสิ่งที่ดีที่ควรจะให้ความสนใจต่อไป

ความหมายของคนพิการ

ปัจจุบันมีคนพิการในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากสาเหตุต่างๆ และเราจะพบบุคคลเหล่านี้มีลักษณะแตกต่างจากบุคคลทั่วไป อันเนื่องมาจากความบกพร่องของอวัยวะต่าง ๆ เป็นสาเหตุให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตอย่างคนปกติได้ มีผู้ให้ความหมายของคนพิการไว้ดังนี้

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2546 : ออนไลน์) กล่าวว่า คนพิการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีความสามารถ ถูกจำกัดให้ปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันและการมีส่วนร่วมทางสังคมได้โดยวิธีการทั่วไปเนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาและการเรียนรู้และมีความต้องการจำเป็นพิเศษด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตและมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2550 : 2) บัญญัติไว้ว่า คนพิการ หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคล

ทั่วไป ทั้งนี้ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2552 : 129) ให้ความหมายว่า ผู้พิการหรือคนพิการ หมายถึง คนที่มีความผิดปกติ หรือบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา หรือทางจิตใจ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ประเภท ตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2550 : 84) คนพิการ หมายถึง คนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ มี 5 ประเภท คือ คนพิการทางการมองเห็น ทางการได้ยิน หรือการสื่อความหมาย ทางกายหรือการเคลื่อนไหว ทางจิตใจ หรือพฤติกรรม และทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้

สรุปได้ว่า คนพิการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด และมีความจำเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือ เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

ประเภทของคนพิการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2551 : 334-335) อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ประเภทของคนพิการมี ดังต่อไปนี้

1. คนพิการทางการมองเห็น
2. คนพิการทางการได้ยิน
3. คนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว
4. คนพิการทางจิตใจ
5. คนพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้

คนพิการทางการมองเห็น ได้แก่ คนที่มีสายตาข้างที่ดีกว่าเมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดา แล้วมองเห็นน้อยกว่า 6/18 หรือ 20/70 ลงไปจนมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่างหรือคนที่มีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

คนพิการทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย ได้แก่ คนที่ได้ยินเสียงที่ความถี่ 500 เฮิรตซ์ 1000 เฮิรตซ์ หรือ 2000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ดีกว่าที่มีความดังเฉลี่ย คือ สำหรับเด็กอายุไม่เกิน 7 ปี เกิน 40 เดซิเบลขึ้นไปจนไม่ได้ยินเสียง สำหรับคนทั่วไปเกิน 55 เดซิเบลขึ้นไปจน

ไม่ได้ยินเสียงหรือคนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องในการเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูดจนไม่สามารถสื่อความหมายกับคนอื่นได้

คนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจนและไม่สามารถประกอบกิจกรรมหลักในชีวิตประจำวันได้ หรือคนที่มีการสูญเสียความสามารถในการเคลื่อนไหวมือ แขน ขา หรือลำตัวอันเนื่องมาจากแขนหรือขาขาด อัมพาตหรืออ่อนแรง โรคข้อหรืออาการปวดเรื้อรัง รวมทั้งโรคเรื้อรังของระบบการทำงานของร่างกายอื่น ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถประกอบกิจกรรมหลักในชีวิตประจำวันหรือดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างคนปกติได้

คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ได้แก่ คนที่มีความผิดปกติ หรือความบกพร่องทางจิตใจ หรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์ ความคิด จนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่จำเป็นในการดูแลตนเองหรืออยู่ร่วมกับผู้อื่น

คนพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ ได้แก่ คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องทางสติปัญญาหรือสมพจน์ไม่สามารถเรียนรู้ด้วยวิธีการศึกษาปกติได้

คนพิการที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องแต่ละประเภทจะมีสิทธิได้รับประโยชน์ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ได้ ต่อเมื่อสิ้นสุดการรักษาพยาบาลตามปกติแล้ว แต่ความผิดปกติหรือความบกพร่องดังกล่าวยังคงมีอยู่

สาเหตุของการเกิดความพิการ

ความพิการมีสาเหตุหลากหลาย ทั้งที่เกิดจากปัจจัยทางพันธุกรรมและปัจจัยสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ความพิการแต่กำเนิดอื่น ๆ บางโรคป้องกันและรักษาได้ การให้ความรู้กับประชาชนและการให้คำปรึกษาแนะนำที่ถูกต้อง เพื่อให้ประชาชน ผู้ป่วยและครอบครัว ทราบถึงข้อมูลต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญ และมีประโยชน์ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวถึงของสาเหตุของความพิการไว้ดังนี้

ณรงค์ วันดี (2542 : 134) ได้แบ่งสาเหตุของความพิการไว้ดังนี้

1. ความพิการทางกาย คือ ความพิการที่เกิดกับอวัยวะต่างๆ ของร่างกายซึ่งเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น
  - 1.1 โรคภัยไข้เจ็บหรือการบาดเจ็บเป็นผลให้เกิดความพิการ เช่น โปลิโอ มะเร็งที่อวัยวะบางส่วน
  - 1.2 ความพิการทางกายที่เป็นมาแต่กำเนิด เช่น ตาบอด หูหนวก
  - 1.3 ผลจากสงคราม
  - 1.4 อุบัติเหตุและภัยธรรมชาติ
  - 1.5 กรรมพันธุ์ เช่น ตาบอดสี

2. ความพิการทางจิตและสมอง คือ ความพิการทางจิตและปัญญา เช่น ปัญญาอ่อน โรคจิต โรคประสาท อาจเกิดจากกรรมพันธุ์หรือสาเหตุอื่น ๆ เช่น การได้รับความกระทบกระเทือนในขณะที่คลอด หรือความผิดปกติของต่อม หรือการขาดอาหาร

พิศสมัย ผลพฤกษ์ไพโร (2542 : 208-209 ; อ้างถึงใน เอื้องทิพย์ ไตรบำรุง. 2550 : 12-13) กล่าวว่า คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญองค์การอนามัยโลก ได้จำแนกสาเหตุและลักษณะของความพิการในทางการแพทย์ไว้ดังนี้

1. ความพิการแต่กำเนิดมีสาเหตุมาจาก กรรมพันธุ์ เช่น ปัญญาอ่อน ประสาทหูพิการ ตาบอด สมอง เจริญเติบโตช้า และสาเหตุที่ไม่ใช่กรรมพันธุ์ เช่น กินยาผิดและความผิดปกติจากการติดเชื้อระหว่างการตั้งครรภ์และระหว่างคลอด ทำให้เด็กเกิดมามีความผิดปกติทั้งทางร่างกายและจิตใจ พฤติกรรม สติปัญญา เป็นต้น
2. โรคติดต่อ ทำให้เกิดความพิการได้ เช่น โรคไขสันหลังอักเสบ (Polio) ทำให้กล้ามเนื้อขาลีบ เป็นต้น
3. โรคที่ไม่ติดต่อ โรคที่เกิดจากระบบการเคลื่อนไหว เช่น ปวดหลัง ปวดข้อ ความพิการจากกระดูก กล้ามเนื้อ อัมพาต โรคหัวใจ เบาหวาน หูตึง หูหนวก
4. โรคจิตประสาทต่างๆ เช่น ซึมเศร้า ย้ำคิดย้ำทำ เป็นต้น
5. โรคพิษสุราเรื้อรัง และการติดยาเสพติดต่างๆ
6. เกิดจากมลภาวะสิ่งแวดล้อมและอุบัติเหตุต่างๆ ทั้งจากการสัญจรทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ อุบัติเหตุจากการทำงาน การต่อสู้จากภัยสงคราม เป็นต้น
7. ภาวะทุพโภชนาการ การขาดสารอาหารทั้งระหว่างการตั้งครรภ์ และการเลี้ยงดูทำให้เกิดความพิการได้ทั้งทางสติปัญญาและทางร่างกาย
8. สาเหตุอื่นๆ เช่น การได้รับสารพิษ สารปรอท สารตะกั่ว การได้ยินเสียงดังและเสียงอึกทึกเป็นประจำ การรักษาพยาบาลที่ไม่ถูกวิธี เช่น การกินยาผิด ไข้ยาผิด เช่น การหยอดตาด้วยสมุนไพรที่เป็นอันตรายทำให้ตาบอด

กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ (2546 : 11) ได้สรุปสาเหตุ ที่ทำให้เกิดความพิการประเภทต่างๆ ได้ 3 ระยะคือ

1. ก่อนคลอด การติดเชื้อขณะตั้งครรภ์ เช่น หัดเยอรมัน แม่ได้รับอุบัติเหตุส่งผลกระทบต่อระบบสมองหรือพิการแต่กำเนิด เช่น ตาบอด หูหนวก ปัญญาอ่อน กล้ามเนื้ออ่อนแรง กระดูกผิดรูป แม่ได้รับสารพิษและยาต่างๆ เช่น บุหรี่ สุรา ยาเสพติด ทุกชนิด ยาแก้อักเสบ ยาขับเลือด สารรังสี ตะกั่วและปรอท เป็นต้น เกิดการเจ็บป่วยขณะตั้งครรภ์ แม่ขาดสารอาหารที่มีคุณค่า แม่ทำงานหนักเกินไปขณะตั้งครรภ์ ไม่ได้รับการพักผ่อนเพียงพอ

2. ขณะคลอด การคลอดทุกครั้งมีความเสี่ยงเสมอไม่มากก็น้อย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องรับการดูแลจากแพทย์ พยาบาล หรือผดุงครรภ์จะได้ช่วยเหลือทันทั่วทั้งที่ เช่น รกพันคอ คลอดผิดท่า ขาดออกซิเจนขณะคลอด พิกัดแต่กำเนิด เช่น โรคหัวใจรั่ว สมองผิดปกติ ปากแหว่ง ตาต้อ กระจกตาขุ่น

3. หลังคลอด เช่น โรคติดเชื้อ เป็นไข้เลือดออก ไข้สมองอักเสบ โปลิโอ เจ็บป่วย เช่น ชัก ท้องเสียบ่อย ๆ สูญเสียน้ำมาก ๆ ทำให้ขาดเลือดไปเลี้ยงสมองหรือได้รับการติดเชื้อที่มีผลกระทบต่อสมองหรือทำให้เด็กพิการได้รับสารพิษ สารเคมีต่าง ๆ เช่น สารตะกั่ว รั้วพิษ ไอปรอทเรื้อรัง บุหรี่ สุรา ยาต่าง ๆ ซึ่งจะมีผลกระทบโดยตรงต่อระบบประสาท รังสีบางชนิดอาจทำให้ตาบอด สมองเสื่อม อัมพาต

สรุปได้ว่า ความพิการทางกายและทางจิตมักจะเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิด เช่น อุบัติเหตุทำให้เกิดความพิการทางกาย ในขณะที่เดียวกันคนพิการมักจะเกิดความคับข้องใจ มีความคิดกังวล ในสภาพความพิการ ทำให้สุขภาพจิตเสื่อมโทรมซึ่งอาจนำไปสู่ภาวะความพิการทางจิตด้วย

สิทธิและสวัสดิการคนพิการ

สิทธิและสวัสดิการคนพิการเป็นการให้บริการของรัฐในเบื้องต้นแก่คนพิการ โดยแสดงว่าตนเป็นคนพิการที่ประสงค์จะได้รับสิทธิในการสงเคราะห์ การพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการ คนพิการย่อมได้รับความคุ้มครองในฐานะพลเมืองไทย มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ มีสิทธิและเสรีภาพแห่งบุคคล ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงสิทธิและสวัสดิการคนพิการไว้ดังนี้

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์ (2550 : 31 – 42) ปัจจุบันได้มีกฎหมายฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้คนพิการมีโอกาสในด้านต่าง ๆ เท่าเทียมกับบุคคลปกติทั่วไป ตลอดจนเพื่อให้คนพิการได้รับการคุ้มครอง การสงเคราะห์ การพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ ตลอดจนการแก้ปัญหาและขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจและสังคม ให้แก่คนพิการ โดยคนพิการที่จะรับบริการได้นั้นจะต้อง ได้รับการจดทะเบียนคนพิการแล้ว ซึ่งบริการที่จัดไว้สำหรับคนพิการได้แบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1. ด้านการอำนวยความสะดวก

กฎหมายได้กำหนดให้มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในสถานที่ต่าง ๆ ดังนี้

1.1 อุปกรณ์อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการในอาคาร ดังนี้

1.1.1 ในอาคารของสถานสงเคราะห์คนพิการหรือคนชรา

1.1.2 สถานศึกษาสำหรับคนพิการ

- 1.1.3 โรงพยาบาล
- 1.1.4 โรงเรียน หอประชุม
- 1.1.5 สถานศึกษา
- 1.1.6 สถานีขนส่งมวลชน
- 1.1.7 อาคารในลักษณะอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร
- 1.2 อุปกรณ์อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการในสถานที่ ดังนี้
  - 1.2.1 สวนสาธารณะ
  - 1.2.2 สวนสัตว์ หรือในสถานที่ในลักษณะเดียวกัน
  - 1.2.3 สถานที่อื่นใดที่ได้จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะ
- 1.3 อุปกรณ์อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ ในยานพาหนะ ดังนี้
  - 1.3.1 รถยนต์สาธารณะและรถยนต์บริการตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
  - 1.3.2 รถโดยสารขนส่งประจำทางและไม่ประจำทาง
  - 1.3.3 รถไฟหรือรถไฟฟ้า
  - 1.3.4 เรือโดยสาร
  - 1.3.5 เครื่องบิน
- 1.4 อุปกรณ์อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ ในบริการสาธารณะ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ หรือตู้ไปรษณีย์

2. ด้านการฟื้นฟูและพัฒนา

บริการด้านการพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพสำหรับคนพิการที่จดทะเบียนคนพิการแล้ว มีดังนี้

บริการด้านการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์ คนพิการที่รับการจดทะเบียนแล้วสามารถรับบริการ โดยวิธีการทางการแพทย์ ดังนี้

- 2.1 การตรวจวินิจฉัย การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษด้วยวิธีอื่น ๆ
- 2.2 การให้คำแนะนำ ปรีกษา
- 2.3 การให้ยา
- 2.4 การศัลยกรรม
- 2.5 การพยาบาลเวชกรรมฟื้นฟู
- 2.6 กายภาพบำบัด
- 2.7 กิจกรรมบำบัด (อาชีพบำบัด)
- 2.8 พฤติกรรมบำบัด

2.9 จิตบำบัด

2.10 สังคมสงเคราะห์ และสังคมบำบัด

2.11 การแก้ไขการพูด (อรรถบำบัด)

2.12 การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการได้ยิน และการสื่อความหมาย

2.13 การให้อุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยพิการ

คนพิการซึ่งเข้ารับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยวิธีการทางการแพทย์ในสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข หรือสถานพยาบาลของกระทรวง ทบวง กรม หรือ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและค่าอุปกรณ์ดังกล่าวข้างต้น รวมถึงค่าบริการทางการแพทย์ เพียงแต่ต้องจ่ายค่าห้อง และค่าอาหาร ซึ่งก็ไม่เกินอัตราที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

บริการด้านการศึกษา ในปี พ.ศ. 2541 กฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีการจัดการศึกษา สำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส โดยต้องจัดให้บุคคลที่พิการ มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานพิเศษ ตั้งแต่แรกเกิดหรือเมื่อพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ และให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนด

การจัดงานให้ทำ กฎหมายฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กำหนดให้ สถานประกอบการของเอกชนที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 200 คน ขึ้นไป ต้องรับคนพิการที่สามารถทำงานได้ จำนวน 1 คน โดยเศษของทุก 200 คน ถ้าเกิน 100 คน ต้องรับคนพิการอีกหนึ่งคน ดังนั้น คนพิการที่มีความสามารถ ต้องการจะทำงานของนายจ้าง สามารถสมัครงานได้โดยตรงกับนายจ้าง หรือสถานประกอบการนั้น ๆ หรือสมัครผ่านศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวสำหรับคนพิการ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

การกู้ยืมเงิน เพื่อประกอบอาชีพ คนพิการที่จดทะเบียนคนพิการแล้ว หากมีความประสงค์จะกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพหรือเพื่อการขยายกิจการ สามารถยื่นคำร้องขอกู้ยืมเงินด้วยตนเองที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดที่ตนเองมีภูมิลำเนาอยู่ หรือจังหวัดที่ตนประกอบอาชีพอยู่หรือยื่นที่ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว

การให้เงินอุดหนุนองค์กรที่ดำเนินโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กองทุนสวัสดิการที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กรภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยมีหลักการสนับสนุน ดังนี้

1. ให้การสนับสนุนแก่องค์กรภาคเอกชน และหน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการแพทย์ การศึกษา สังคมและอาชีพตลอดจนดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับคนพิการ

2. องค์กรที่มีได้มีฐานะเป็นนิติบุคคล ต้องได้รับการรับรองจากองค์กรความพิการประเภทเดียวกัน ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลก่อนยื่นเสนอโครงการ โดยองค์กรที่ประสงค์จะขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนให้ยืมโครงการ ติดต่ได้ที่สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการสำหรับองค์กรใน ส่วนกลาง และที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

3. ด้านการสงเคราะห์

การสงเคราะห์คนพิการ สามารถแยกออกเป็น 2 ด้าน คือ

3.1 การสงเคราะห์ครอบครัว เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ครอบครัวคนพิการผู้มีรายได้น้อยขาดแคลนและประสบปัญหาความเดือดร้อนเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นเมื่อให้การสงเคราะห์ครอบครัวคนพิการที่ประสบเคราะห์กรรม เพราะสาเหตุหัวหน้าครอบครัวพิการ จนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงได้ออกระเบียบในการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน โดยให้การสงเคราะห์ตามความจำเป็น คือ ช่วยเหลือด้านการเงิน ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหากรณีต่างๆ ให้เงินสนับสนุนช่วยเหลือเด็กพิการ ครอบครัวของเด็กพิการ หรือบุคคลที่อุปการะเลี้ยงดูเด็กพิการ โดยให้การช่วยเหลือเป็นค่าอุปการะแก่เด็กพิการและคุณภาพตามความเห็นและคำวินิจฉัยของแพทย์

3.2 การสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับคนพิการ (เบี้ยยังชีพ) เป็นการจัดสวัสดิการอีกประการหนึ่งสำหรับคนพิการ โดยการสงเคราะห์เป็นเงินยังชีพให้คนพิการคนละ 500 บาทต่อเดือน เพื่อให้คนพิการสามารถยังชีพอยู่ในชุมชนได้อย่างสมศักดิ์ศรีและไม่เป็นภาระของครอบครัวชุมชน และสังคม ทั้งนี้คนพิการที่จะขอรับการสงเคราะห์เพื่อการยังชีพจะต้องเป็นคนพิการตามกฎหมายฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 และที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ และมีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ

4. ด้านการคุ้มครองสิทธิคนพิการ

คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการแล้วสามารถยื่นคำขอใช้สิทธิประโยชน์ได้จากตั้งอำนาจความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลือจากรัฐตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 หรือตามกฎหมายอื่นกำหนด ได้แก่

การฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ ในเรื่องบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น

การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางการศึกษา ในเรื่องการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษา เฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความจำเป็นและเหมาะสม อย่างทั่วถึง

การส่งเสริมอาชีพและคุ้มครองการมีงานทำของคนพิการ ในเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงานมาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการ เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการเป็นไปอย่างทั่วถึง เช่น ให้บริการล่ามภาษามือ การช่วยเหลือทางกฎหมาย การจัดให้มีผู้ช่วยคนพิการ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลการส่งเสริมสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการ และการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการมิให้สภาพแวดล้อมเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางสังคมสำหรับคนพิการ

สิทธิประโยชน์คนพิการ

คนพิการสามารถยื่นคำขอใช้สิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐหรือตามกฎหมายอื่นกำหนด โดยให้คนพิการยื่นคำขอให้มีการกำหนดสิทธิหรือเปลี่ยนแปลงสิทธิต่อหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติกำหนด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2550 : 15, 27, 44, 50) ได้แบ่งสิทธิประโยชน์ของคนพิการไว้ดังนี้

1. สิทธิการบริการขั้นพื้นฐานทางการแพทย์

การสาธารณสุขและการอนามัยที่จำเป็นต่อสุขภาพ และการดำรงชีวิต ซึ่งให้โดยตรงแก่บุคคล เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมโรค การป้องกันโรค การตรวจการวินิจฉัย การรักษาพยาบาล การป้องกันความพิการ และการฟื้นฟูสมรรถภาพและการอื่นใด เพื่อสร้างเสริมสุขภาพที่หน่วยบริการจัดขึ้น โดยไปรับบริการได้ที่สถานอนามัย ศูนย์บริการสาธารณสุข โรงพยาบาลของรัฐทุกแห่ง

2. บริการด้านการศึกษา

คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสวัสดิการและความช่วยเหลือจากรัฐในเรื่องการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

3. บริการด้านการประกอบอาชีพและการมีงานทำ

การฝึกอาชีพคนพิการให้บริการฝึกอาชีพแก่คนพิการที่ประสงค์จะเข้ารับการฝึกอาชีพ อายุระหว่าง 14-40 ปี ไม่เสียค่าใช้จ่าย ที่ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ เป็นรายบุคคล กรณีเป็นคนพิการ และกรณีเป็นผู้ดูแลคนพิการ โดยให้กู้ยืมภายในวงเงินไม่เกิน 40,000 บาท โดยไม่มีดอกเบี้ย ผ่อนชำระไม่เกิน 5 ปี และบริการจัดหางานคนพิการที่ประสงค์จะมีงานทำ จะได้รับคำแนะนำและการประสานส่งเข้าทำงานในสถานประกอบการ

4. บริการทางสังคมและสวัสดิการ

เบี้ยความพิการ เดือนละ 500 บาท ตลอดชีพ คนพิการพร้อมบัตรประจำตัวคนพิการติดต่อขอรับบริการได้โดยในกรุงเทพมหานคร ที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตที่มีภูมิลำเนาอยู่ ในต่างจังหวัด ติดต่อที่ สำนักงานเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีภูมิลำเนาอยู่ เงินสงเคราะห์คนพิการในครอบครัว เป็นเงินหรือสิ่งของ ในกรณีที่มีคนพิการอยู่ในความอุปการะ หรือเป็นคนพิการที่ประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น บริการดูแลคนพิการในสถานสงเคราะห์ สำหรับคนพิการที่ถูกทอดทิ้ง ไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่มีผู้อุปการะเลี้ยงดู ได้รับการดูแลที่ไม่เหมาะสม โดยติดต่อได้ที่สถานสงเคราะห์ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สิทธิการได้รับการลดหย่อนภาษี สำหรับผู้ดูแลคนพิการ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จะได้รับการลดหย่อนภาษีคนละหก

หมิ่นบาท โดยบุคคลที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูต้องเป็นคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ มีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อการยังชีพ มีบริการล่ามภาษามือ สำหรับคนพิการทางการได้ยิน มีสิทธิยื่นคำขอเพื่อขอรับบริการล่ามภาษามือในกรณีต่าง ๆ ได้แก่ การใช้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข การสมัครงานหรือการติดต่อประสานงานด้านการประกอบอาชีพการร้องทุกข์ กล่าวโทษ หรือเป็นพยานในชั้นพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น การเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรม รวมทั้งเป็นผู้บรรยายโดยหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรภาคเอกชนเป็นผู้จัดซึ่งมีคนพิการทางการได้ยินเข้าร่วมด้วย

สรุปได้ว่า สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของคนพิการนั้นจะมีทั้งการสงเคราะห์และช่วยเหลือคนพิการ เช่น เงินสงเคราะห์ครอบครัวคนพิการ เครื่องอุปโภคบริโภค เงินเบี้ยยังชีพคนพิการ รถเข็นนั่งสำหรับคนพิการ สงเคราะห์ด้านอาชีพและยังรวมถึงการสงเคราะห์และช่วยเหลือราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนทุกกลุ่มเป้าหมาย และสิทธิที่จะได้รับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของคนพิการและครอบครัวคนพิการ ซึ่งสิทธิเหล่านี้เป็นสิทธิต่าง ๆ ที่คนพิการควรจะได้รับในขั้นต้น

แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2555 – 2559)

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (2555 : บพท.) กำหนดกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2555 – 2559 ได้เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักการสำคัญในการสร้างสังคมที่บูรณาการเพื่อคนพิการและทุกคนในสังคม ให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติต่อคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ มีบริการเพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิตามกฎหมายและตอบสนองความจำเป็นของคนพิการแต่ละประเภท สร้างสภาพแวดล้อม พัฒนาเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ รวมถึงการสร้างพลังอำนาจให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ทั้งด้านการแพทย์ การศึกษา อาชีพและการมีงานทำ กีฬา และการท่องเที่ยว รวมถึงการปรับปรุงกลไกด้านการเงินการคลังและงบประมาณเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีประสิทธิภาพ และกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นภาคประชาสังคมและภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านคนพิการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนจัดบริการให้แก่คนพิการได้อย่างมีมาตรฐาน รวมถึงการสร้างเสริมเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อความพิการและคนพิการให้ตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิ และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมในสังคม

สถานการณ์ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของประเทศไทยดังกล่าวข้างต้น ได้นำมาสู่การกำหนดประเด็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการที่สำคัญเพื่อเป็นกรอบในการจัดทำ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในช่วงของแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2555 – 2559 ดังนี้ (คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติ. 2555 : 13-14)

1. การสร้างสังคมบูรณาการเพื่อคนพิการและทุกคนในสังคม โดยให้คนพิการ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติต่อคน พิการและผู้ดูแลคนพิการ มีบริการเพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิตามกฎหมายและตอบสนองความ จำเป็นของคนพิการแต่ละประเภท มีการเฝ้าระวังและป้องกันการแสวงหาประโยชน์ การใช้ความ รุนแรงและการล่วงละเมิดต่อคนพิการ
2. สร้างสภาพแวดล้อม พัฒนาเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสาร ที่คนพิการสามารถเข้า ถึงและใช้ประโยชน์ได้ โดยการส่งเสริมให้องค์กรทุกภาคส่วนรวมถึงองค์กรธุรกิจเอกชนจัดให้คน พิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสภาพแวดล้อม อาคาร สถานที่ และการคมนาคมขนส่ง รวมถึงผลิตภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการ ดำรงชีวิตประจำวัน หรือเพื่อการสื่อสาร ตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร และบริการโทรคมนาคม
3. สร้างพลังอำนาจให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ทั้งด้านการแพทย์ การศึกษา อาชีพและการมีงานทำ กีฬา การท่องเที่ยว ตลอดจนปรับปรุงกลไกด้านการเงิน การคลังและงบประมาณเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีประสิทธิภาพ และ กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นภาคประชาสังคมและภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึง การสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่คนพิการเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ
4. สร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายในการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานด้านคนพิการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้มี การรวมตัวจัดตั้งและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการทุกประเภททั้งในระดับจังหวัด และท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากร โดยเฉพาะด้านการเงินและวิชาการ แก่องค์กรด้าน คนพิการให้สามารถบริหารจัดการ รวมถึงส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิตลอดจนจัดบริการให้แก่คน พิการได้อย่างมีมาตรฐาน สนับสนุนให้องค์กรด้านคนพิการและเครือข่าย มีบทบาทเป็นส่วนหนึ่ง ของคณะกรรมการในทุกระดับและทุกมิติในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา
5. สร้างเสริมเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อความพิการและคนพิการ โดยการสร้างเสริม

ความรู้ ความเข้าใจและตระหนักรู้เกี่ยวกับศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ศักยภาพ และการดำรงชีวิตอิสระ สิทธิ และหน้าที่ของคณพิการรวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนจัดกิจกรรมในการสร้างเสริมเจตคติ เชิงสร้างสรรค์ต่อความพิการ คณพิการ ผู้ดูแล คณพิการ และครอบครัว

บริบทของเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลบ้านบัว

จากนี้ผู้วิจัยขอนำบริบทของเทศบาลตำบลบ้านบัวมากล่าวโดยสังเขปดังนี้ (เทศบาลตำบลบ้านบัว. 2555 : 6-11) เทศบาลตำบลบ้านบัว ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองบุรีรัมย์ไปทางทิศตะวันตก ประมาณ 8 กิโลเมตร บนถนนเส้นทางหลวงสาย บุรีรัมย์-นางรอง มีอาณาเขตติดต่อกับ องค์การปกครองท้องถิ่นอื่น ๆ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลกระสัง

ทิศใต้ ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด - เทศบาลอิสาน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลลุมพิก - องค์การบริหารส่วน

ตำบลสะแกโพรง

จำนวนหมู่บ้าน

เทศบาลตำบลบ้านบัว ประกอบด้วยหมู่บ้าน 18 หมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัวเต็มทั้ง 18 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ 1	บ้านบัว
หมู่ที่ 2	บ้านบุมะค่า
หมู่ที่ 3	บ้านซาด
หมู่ที่ 4	บ้านตะโกราย
หมู่ที่ 5	บ้านหนองไม้แดง
หมู่ที่ 6	บ้านบุ
หมู่ที่ 7	บ้านม่วงใต้
หมู่ที่ 8	บ้านฝั่งต้น
หมู่ที่ 9	บ้านคอนใหญ่
หมู่ที่ 10	บ้านหนองค่าย
หมู่ที่ 11	บ้านหัววัว

หมู่ที่ 12	บ้านโคกระกา
หมู่ที่ 13	บ้านปลัดชุมแสง
หมู่ที่ 14	บ้านปรุ
หมู่ที่ 15	บ้านคอนแฝก
หมู่ที่ 16	บ้านโคกเพชร
หมู่ที่ 17	บ้านห้วยจระเข้มาก
หมู่ที่ 18	บ้านบัว

ประชากร

เทศบาลตำบลบ้านบัว มีประชากรรวมทั้งสิ้น 9,726 คน

แยกเป็นชาย จำนวน 4,779 คน

แยกเป็นหญิง จำนวน 4,947 คน

โครงสร้างเทศบาลตำบลบ้านบัว

เทศบาลตำบลบ้านบัว เป็นเทศบาลตำบลขนาดกลาง มีการกำหนดส่วนราชการตามแผนอัตรากำลัง พ.ศ.2555 – 2557 แบ่งเป็น 7 ส่วน ประกอบด้วย

1. สำนักปลัด
2. ส่วนการคลัง
3. ส่วนโยธา
4. ส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. ส่วนสวัสดิการสังคม
6. ส่วนส่งเสริมการเกษตร
7. ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ภารกิจ อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบัว กำหนดภารกิจที่เกี่ยวข้องดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบัว. 2555 : 5 – 7)

1. ส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
2. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
3. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
4. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัวและการประกอบอาชีพของราษฎร
5. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

6. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

7. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

8. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล

ภารกิจหลักและภารกิจรองที่เทศบาลตำบลจะดำเนินการ

ภารกิจหลัก

1. การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ไฟฟ้า ประปา ถนน และทางระบายน้ำ

2. การส่งเสริมคุณภาพชีวิต

3. การจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย

4. การพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

5. การสงเคราะห์เด็ก สตรี เยาวชน คนชรา ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

6. การฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การสนับสนุนและส่งเสริมอุตสาหกรรมในครัวเรือนและเศรษฐกิจชุมชน

8. การป้องกันและปราบปราม

9. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

10. การป้องกันและระงับโรคติดต่อ

ภารกิจรอง

1. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและการเกษตร

2. การพัฒนาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

3. การพัฒนาส่งเสริมสุขภาพและการสาธารณสุข

4. การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหาร

5. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

6. การพัฒนาการท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

หน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนสวัสดิการสังคม

เทศบาลตำบลบ้านบัว มีคำสั่งในการปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณา ศึกษา วิเคราะห์ ทำความเห็นสรุปรายงานเสนอแนะและดำเนินการปฏิบัติงาน บริหารงานสวัสดิการสังคมที่ยาก โดยควบคุมตรวจสอบการจัดการงานต่างๆ หลายด้าน เช่น งานสังคมสงเคราะห์ งานพัฒนาชุมชน การจัดระเบียบชุมชนหนาแน่นและชุมชนแออัด การส่งเสริมสวัสดิการเด็ก คนชรา ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส การจัดตั้งกลุ่มพัฒนาชุมชน การจัดตั้งศูนย์เยาวชน การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของศูนย์เยาวชน การจัดให้มีกีฬาเด็กและเยาวชน งานนันทนาการชุมชน การจัดให้มี

ห้องสมุดประชาชน งานส่งเสริมกีฬาประชาชน งานขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น การติดตามผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยราชการ ตอบปัญหาและชี้แจงเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบัว. 2555 : 1)

การดำเนินงานด้านสวัสดิการเบี้ยความพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานรับผิดชอบการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่คนพิการ จากบทบาทภารกิจที่สำคัญจึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานในส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกในการดำเนินงานจัดสวัสดิการสังคมให้แก่คนพิการ ภายใต้แผนงานและโครงการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดบุรีรัมย์. 2554 : 11 – 12)

คุณสมบัติของคนพิการ

1. มีสัญชาติไทย
2. มีภูมิลำเนาในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทะเบียนบ้าน
3. มีบัตรประจำตัวคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ
4. ไม่เป็นบุคคลซึ่งอยู่ในความอุปการะของสถานสงเคราะห์ของรัฐ

ขั้นตอนการยื่นคำขอ

ด้านการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภายในเดือนพฤศจิกายนของทุกปีให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเตรียมความพร้อมและจัดให้มีการรับลงทะเบียนคนพิการรายใหม่เพื่อเป็นฐานข้อมูลของระบบประมาณในปีงบประมาณถัดไปตามแบบฟอร์มที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

ด้านคนพิการ

1. ภายในเดือนพฤศจิกายนของทุกปีให้คนพิการลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการในปีงบประมาณถัดไปด้วยตนเองต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนา โดยนำเอกสารหลักฐานสำหรับยื่นคำขอไปพร้อม ได้แก่ บัตรประจำตัวคนพิการ ทะเบียนบ้าน สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารพร้อมสำเนา (กรณีประสงค์รับผ่านธนาคาร)
2. กรณีเป็นผู้เยาว์ซึ่งมีผู้แทนโดยชอบธรรม คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ ให้ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้พิทักษ์ หรือผู้อนุบาล ยื่นคำขอแทนโดยแสดงหลักฐานการเป็นผู้แทนดังกล่าวด้วย และในกรณีที่คนพิการไม่สามารถมายื่นด้วยตนเองได้ให้ผู้ดูแลคนพิการยื่นคำขอแทน โดยให้ผู้เชื่อถือได้รับรองสถานะของคนพิการ แต่ต้องนำหลักฐานแสดงต่อเจ้าหน้าที่ด้วย
3. กรณีคนพิการที่มีสิทธิได้รับเบี้ยความพิการย้ายเข้ามาใหม่ในเขตองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นหากประสงค์จะขอรับเบี้ยความพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ ต้องไปลงทะเบียนเพื่อขอรับเงินในปีงบประมาณถัดไปภายในเดือนพฤศจิกายน

ขั้นตอนการเบิกจ่าย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเงินให้แก่คนพิการในอัตราเดือนละ 500 บาท หรือตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นรายเดือนภายในวันที่ 10 ของทุกเดือน โดยวิธีดังนี้
  - 1.1 จ่ายเป็นเงินสด หรือ โอนเข้าบัญชีในนามผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพ
  - 1.2 จ่ายเป็นเงินสด หรือ โอนเข้าบัญชีในนามผู้ดูแลคนพิการ (ต้องตรวจสอบจนแน่ใจว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับผู้ดูแลคนพิการและต้องได้รับการยืนยันว่าผู้มีสิทธิรับเบี้ยความพิการยังมีชีวิตอยู่)
2. กรณีระหว่างปีงบประมาณมีคนพิการที่มีสิทธิได้รับเบี้ยความพิการย้ายภูมิลำเนาไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดิมได้รายงานขอรับงบประมาณเบี้ยความพิการในปีงบประมาณถัดไปให้แก่ผู้มีสิทธิรับเบี้ยความพิการดังกล่าวแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยจ่ายยังคงจ่ายเงินให้แก่คนพิการจนกว่าจะสิ้นปีงบประมาณที่ได้รับงบประมาณนั้น

การสิ้นสุดการได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้พิการ

1. ตาย
2. ขาดคุณสมบัติ ต้องปิดประกาศไม่น้อยกว่า 15 วัน หากมีผู้คัดค้านให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ชัดเจน หากไม่มีผู้คัดค้านให้ถอนรายชื่อและระงับการจ่ายทันที
3. แจ้งสละสิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพเป็นหนังสือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ นอกจากการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยยังได้ทำการศึกษาจากผลงานวิจัยที่มีผู้ทำการศึกษาวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบในการศึกษา ดังนี้

อังคณา สาลาด (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคาดหวังในการฟื้นฟูสมรรถภาพในชุมชนของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว : ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังในการฟื้นฟูสมรรถภาพในชุมชนของคนพิการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์และสังคม

มีการฟื้นฟูสมรรถภาพในชุมชนของคนพิการในระดับมาก แต่สิ่งที่ได้รับในการฟื้นฟูสมรรถภาพในชุมชนอยู่ในระดับน้อย คือ การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาและด้านอาชีพ

สุภรธรรม มงคลสวัสดิ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิถีชีวิตและสวัสดิการของคนพิการทางกาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพชีวิตคนพิการทางกาย และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับคนพิการทางกาย ผลการศึกษาพบว่า ด้านบริการทางการแพทย์ คนพิการที่ประสบอุบัติเหตุเห็นว่าบริการช่วยเหลือผู้ประสาธน์ยังไม่มีคุณภาพการจักษุและเวชภัณฑ์ที่สำคัญส่วนใหญ่ราคาแพง ไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ด้านการศึกษาคนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาน้อย โดยเฉพาะผู้ประสบอุบัติเหตุจนพิการจะไม่สามารถเข้าเรียนต่อ และสถานศึกษามีปัญหาความพร้อมด้านจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านการมีงานทำและคุ้มครองรายได้ คนพิการที่ต้องการทำงาน ส่วนใหญ่ต้องพบกับอุปสรรคกว่าจะเข้าถึงการให้บริการของรัฐ และยากลำบากในการแสวงหาข้อมูลและติดต่อเพื่อใช้บริการ ด้านเจตคติของครอบครัว ส่วนใหญ่ครอบครัวคิดว่าคนพิการไม่สามารถเลี้ยงชีพและใช้ชีวิตอิสระได้ จึงเลี้ยงดูแบบปกป้องไม่ให้คนพิการต้องออกจากบ้านไปผจญกับสังคมภายนอก ด้านอุปสรรคทางกายภาพ คนพิการมักจะไม่ได้ออกจากบ้านเพราะสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการเดินทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทห่างไกลต้องพบกับความยากลำบากมากขึ้น ด้านการประเมินตนเอง คนพิการทุกคนรู้สึกว่าคุณค่าไม่แตกต่างจากคนอื่น บางครั้งรู้สึกด้อยค่า แต่ส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถสร้างคุณความดีและเป็นแบบอย่างสำหรับคนอื่นได้ ด้านความรู้สึกต่อตนเองในเรื่องอำนาจต่อรอง คนพิการส่วนใหญ่คิดว่าตนเองไม่มีอำนาจต่อรองใดๆ หรือมีอำนาจต่อรองได้น้อยมาก เนื่องจากขาดการศึกษาและยากจน ด้านความสัมพันธ์เชิงอำนาจ คนพิการจากกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจกับองค์กรชุมชน หรือภาครัฐใดๆ ทั้งสิ้น ที่สำคัญคือเป็นผู้ที่ไม่ได้รับความสนใจจากผู้ให้บริการของรัฐ

เกรียงศิริ วิเจริญ (2547 : 73) ได้เรื่องแนวทางการดำเนินการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 กรณีศึกษา : อำเภอเมืองอุดรดิษฐ์ จังหวัดอุดรดิษฐ์ โดยศึกษาจากคนพิการที่มาขอรับจดทะเบียนคนพิการที่สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดอุดรดิษฐ์ ในปี 2544-2545 จำนวน 198 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ผลการศึกษาพบว่า คนพิการมีความพึงพอใจต่อการจัดบริการของรัฐในแต่ละด้านต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับปานกลางในทุกด้าน คือ ด้านสังคม ด้านอาชีพ ด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา นอกจากนี้ผู้พิการมีความต้องการที่จะให้รัฐจ่ายเบี้ยเลี้ยงให้ผู้พิการมากที่สุด

ปีติศักดิ์ ผิวผัน (2548 : 54) การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องความต้องการของครอบครัวคนพิการต่อการให้บริการของรัฐ กรณีศึกษา : ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ โดยอาศัยแนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ 4 ด้าน การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการศึกษา ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านสังคม การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพมาเป็นกรอบแนวคิด โดยใช้แบบสอบถามแบบเจาะจงกับครอบครัวคนพิการในพื้นที่ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 52 ครอบครัว เพื่อหาค่าเฉลี่ยและร้อยละแล้วนำเสนอข้อมูลโดยการใช้ตารางประกอบคำบรรยาย ความต้องการของครอบครัวคนพิการต่อการให้บริการของรัฐด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพเกี่ยวกับความพิการ ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์อยู่ในระดับมาก ความต้องการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการศึกษาอยู่ในระดับน้อย ความต้องการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านสังคมอยู่ในระดับมาก และความต้องการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพอยู่ในระดับมาก

เอื้องทิพย์ ไตรบำรุง (2550 : 78) ได้ศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมด้านการแพทย์และด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความต้องการสวัสดิการสังคมด้านการศึกษาและด้านอาชีพพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ดารารัตน์ ทิพย์วงศ์ (2551 : บทคัดย่อ) การศึกษาเชิงพรรณนาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสวัสดิการความช่วยเหลือที่ผู้พิการในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้รับจากภาครัฐ ปัญหาและอุปสรรคในการได้รับสวัสดิการความช่วยเหลือจากภาครัฐ และความต้องการของผู้พิการในการได้รับสวัสดิการความช่วยเหลือดังกล่าว ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนพิการที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอแม่สะเรียงและได้จดทะเบียนกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 165 คน ยกเว้นผู้ที่มีความบกพร่องทางด้านจิตใจหรือพฤติกรรม และสติปัญญาหรือการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ในด้านสวัสดิการความช่วยเหลือด้านการแพทย์ ผู้พิการได้รับในเชิงการตรวจวินิจฉัยและการรักษาพยาบาล ซึ่งตรงกับความต้องการของผู้พิการ สำหรับสวัสดิการที่ผู้พิการต้องการเป็นอันดับต้นๆ แต่รัฐไม่ได้จัดสรรให้คือ การซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องช่วยโดยไม่คิดมูลค่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสวัสดิการด้านการแพทย์อื่นๆ ได้แก่ การมีแพทย์เฉพาะทางฟื้นฟูใน

พื้นที่ ในด้านสวัสดิการความช่วยเหลือด้านอาชีพ ส่วนที่รัฐจัดให้ได้ตรงกับความต้องการของผู้พิการแล้วคือ การฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย และการจ้างงาน แต่สิ่งที่ผู้พิการต้องการแต่รัฐยังไม่ได้เข้าไปช่วยเหลือ คือการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ เช่น การช่วยจัดหาตลาด เป็นต้น นอกจากนี้ผู้พิการเสนอแนะให้รัฐช่วยจัดหางานในท้องที่ให้แก่ผู้พิการ ในด้านสวัสดิการความช่วยเหลือทาง สังคม สิ่งที่ผู้พิการต้องการมากที่สุดคือ การจัดสรรเบี้ยยังชีพคนพิการ ซึ่งพบว่ายังมีการจัดสรรไม่ทั่วถึงและเพียงพอ สำหรับสวัสดิการที่ผู้พิการต้องการแต่รัฐยังไม่มีการจัดให้คือการให้คำปรึกษาแนะนำจากนักสังคมสงเคราะห์

สุภชัย ชัยวรกุล (2553 : 58) ได้ศึกษาระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของคนพิการในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของคนพิการในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการได้รับสวัสดิการของคนพิการในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านบริการทางการแพทย์มีความต้องการในระดับมาก โดยต้องการได้รับสวัสดิการเป็นอันดับแรก คือ การปรับปรุงระบบการบริการคนพิการให้มีหน่วยงานและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ด้านบริการทางการศึกษามีความต้องการในระดับมาก โดยต้องการได้รับสวัสดิการเป็นอันดับแรกคือ การจัดตั้งศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กเล็กสำหรับเด็กพิการทุกประเภท ด้านบริการทางสังคมมีความต้องการในระดับมาก โดยต้องการได้รับสวัสดิการเป็นอันดับแรกคือ การจัดให้มีกิจกรรมสำหรับคนพิการเพิ่มมากขึ้น ส่วนบริการทางอาชีพมีความต้องการในระดับปานกลาง โดยต้องการได้รับสวัสดิการเป็นอันดับแรก คือ การให้มีหน่วยงานวิจัยอุปกรณ์ที่เข้ามาช่วยให้นักพิการทำงานได้อย่างคนทั่วไป

มาหะมะรุยี่ มะแซ (2554 : 60) ได้ศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมคนพิการสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลตลิ่งชัน อำเภอบ้านนิงงสา จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า คนพิการส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของตนในการที่จะได้รับบริการจากรัฐในด้านต่าง ๆ ตามกฎหมายกำหนด ไม่ถูกต้อง (ต้องปรับปรุงหรือมีการให้ความรู้ประชาสัมพันธุ์มากขึ้น) แต่คนพิการส่วนใหญ่จะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของตนในการได้รับการสงเคราะห์พัฒนาและฟื้นฟูสมรรถภาพ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ทางลาด ลิฟต์ ห้องน้ำ ฯลฯ สามารถเข้ารับคำปรึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสมได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ มีความรู้ ความเข้าใจ มากที่สุด ตามลำดับ ส่วนความต้องการของคนพิการนั้นพบว่า คนพิการส่วนใหญ่ต้องการให้ช่วยเหลือเบี้ยยังชีพ การจัดบริการช่วยเหลือคนพิการที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนเป็นเงินสงเคราะห์ครอบครัว และการบริการทางด้านการสนับสนุนทุนประกอบอาชีพหรืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพมากที่สุด ตามลำดับ สำหรับปัญหา

อุปสรรคของคนพิการในการเข้าถึงบริการหรือสวัสดิการต่าง ๆ ของรัฐที่ตามที่กฎหมายกำหนด พบว่า ปัญหาด้านการใช้จ่ายในการเข้ารับบริการที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางเป็นจำนวนมาก คนพิการขาดสิทธิและโอกาสในการได้รับการศึกษา ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของตน ตามที่กฎหมายกำหนด ขาดการยอมรับจากชุมชนในการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน การช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐมีความล่าช้า ไม่เป็นธรรม ขาดความโปร่งใสและไม่ทั่วถึง ปัญหาที่คนพิการได้รับการเข้าถึงบริการจัดสวัสดิการคนพิการ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจของคนพิการ ทักษะด้านลบของคนพิการ ความไม่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ และการไม่ยอมรับจากสังคม

สุรชาติพิย์ รัตนชู (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการของคนพิการทางกายใน องค์การบริหารส่วนตำบลโพรงจระเข้ อำเภอข่านตาขาว จังหวัดตรัง ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการด้านเศรษฐกิจ จะมีความต้องการทางด้านเศรษฐกิจเหมือนกัน คือ ต้องการมีรายได้เป็นของตนเอง ไม่พึ่งพาผู้อื่น ต้องการให้ลูกหลานให้เงินประจำ เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามจำเป็นและมีเงินเก็บไว้ใช้ยามบั้นปลายของชีวิต ความต้องการทางด้านสังคม จะมีความต้องการด้านสังคมเหมือนกัน คือ ต้องการอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคมสงบสุข ปราศจากภัยสังคมต่าง ๆ ความต้องการด้านสวัสดิการของภาครัฐ ทั้ง 3 ช่วงอายุ จะมีความต้องการด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจเหมือนกันคือ ต้องการความปลอดภัยและปัจจัย 4 พื้นฐานในการดำเนินชีวิต ให้มีการแจกเบี้ยความพิการอย่างต่อเนื่อง มีการเยี่ยมบ้าน และดูแลสุขภาพคนพิการ ความใฝ่ฝันของคนพิการ คือ ต้องการกลับมาใช้ชีวิตตามปกติ ไม่เป็นภาระใคร ในการใช้ชีวิตประจำวันของคนพิการพบว่า คนพิการที่มีฐานะค่อนข้างดีได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี ส่วนคนพิการที่มีฐานะค่อนข้างยากจน จะได้รับการดูแลเอาใจใส่ตามอัตรภาพ การใช้ชีวิตประจำวันของคนพิการ พบว่า คนพิการที่มีฐานะค่อนข้างดีจะได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี ส่วนคนพิการที่มีฐานะยากจน จะได้รับการดูแลเอาใจใส่ตามอัตรภาพ แนวทางในการดำเนินการด้านคนพิการที่คนพิการต้องการให้เป็น คือ อยากให้องค์การบริหารส่วนตำบลวางแผนกิจกรรมและงบประมาณในการช่วยเหลือ มีการจัดกิจกรรมให้คนพิการได้มีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน เพื่อการพัฒนาคนพิการในตำบลให้ยั่งยืนต่อไป

ณฤทัย เกตุหอม (2554 : 67) ได้ศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมของคนพิการในองค์การบริหารส่วนตำบลเกษตรสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า คนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเกษตรสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี มีระดับความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมของคนพิการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับมาก ด้านสุขภาพอนามัยมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ด้านที่อยู่อาศัยมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ด้านการทำงานและการมีรายได้มีความต้องการ อยู่ในระดับมาก

ที่สุด และความต้องการด้านนันทนาการ คนพิการมีความต้องการต่อการสนับสนุนการแข่งขัน กีฬาคนพิการภายในตำบลอยู่ในระดับมาก

ยศพล เหลืองโสมนภา (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิต ปัญหาและความ ต้องการของผู้พิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการที่ความต้องการสนับสนุนมากที่สุดของผู้พิการ พบว่า ปัญหาที่ผู้ พิการส่วนใหญ่อยากให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้างช่วยแก้ไขมากที่สุดได้แก่ ปัญหาทาง สุขภาพที่เป็นอยู่เช่น การได้ยิน การเดิน สิ่งที่ผู้พิการด้านการมองเห็น ทางร่างกายและการ เคลื่อนไหวต้องการสนับสนุนมากที่สุด ได้แก่ การจัดหาอาชีพ ส่วนสิ่งที่ผู้พิการทางสติปัญญา หรือการเรียนรู้ ต้องการสนับสนุนมากที่สุดได้แก่ การจัดกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเห็นว่าความต้องการสวัสดิการสังคมของคน พิการมีผลสืบเนื่องมาจากปัญหาในด้านต่าง ๆ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคมและสิ่งแวดล้อมและมี ความต้องการปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินชีวิตเหมือนกับคนปกติทั่วไปนั้นย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยใน ด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านกายภาพ ด้านสังคม ด้านการศึกษาและด้านอาชีพ ซึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับคนพิการมากที่สุด สามารถให้ความ ช่วยเหลือได้อย่างทันที่ จากการศึกษาการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งต้องทำให้ครอบคลุมและทั่วถึง อย่างเท่าเทียมกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ คนพิการที่จดทะเบียนคนพิการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 708 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์. 2555 : 20)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5%$ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 146) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 286 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังรายละเอียดประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

ลำดับที่	หมู่บ้าน	จำนวนคนพิการ (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	บ้านบัว (บ้านบัวหมู่ที่ 1)	34	14
2	บ้านบุมะค่า	47	19
3	บ้านซาด	36	15

ตาราง 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	หมู่บ้าน	จำนวนคนพิการ (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
4	บ้านตะโกราย	64	26
5	บ้านหนองไม้แดง	25	10
6	บ้านนุ	34	14
7	บ้านม่วงใต้	34	14
8	บ้านฝั่งต้น	28	11
9	บ้านคอนใหญ่	44	18
10	บ้านหนองค่าย	107	43
11	บ้านหัววัว	19	8
12	บ้านโคกระกา	58	23
13	บ้านปลัดชุมแสง	30	12
14	บ้านปรุ	29	12
15	บ้านคอนแฝก	15	6
16	บ้านโคกเพชร	8	3
17	บ้านห้วยจรเข้มาก	21	8
18	บ้านบัว (บ้านบัวหมู่ที่ 18)	75	30
	รวม	708	286

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ช่วงเวลาที่เกิดความพิการ อาชีพ รายได้ โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว ใน 4 ด้าน คือ ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี ด้านการศึกษาที่ดี ด้านการมีงานทำและมีรายได้ และด้านการบริการสังคมทั่วไป

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีแนวคิด ตลอดจนศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการ

2.2 ศึกษาเทคนิค และวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย

2.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระตรวจสอบเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์

2.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงสภาพความเป็นจริงเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ให้ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบได้แก่

2.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวมินทร์ ประชานันท์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น้อย สุปิงคลัด ข้าราชการบำนาญ อธิการบดีนายกเทศมนตรีเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

2.4.3 นายใจเพชร สราญบุรุษ ปลัดเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ แก้ไข จากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับคนพิการในเขตเทศบาลตำบลอิสาน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9047 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปดำเนินการต่อได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงนายกเทศมนตรีตำบลบ้านบัว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว เพื่อแจกจ่ายแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน
3. ผู้วิจัยไปรวบรวมแบบสอบถามที่หมู่บ้านด้วยตนเอง
4. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด
5. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไปจำนวน 286 ฉบับ เก็บมาได้จำนวน 286 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตาราง แสดงจำนวนและร้อยละ

2. ศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวมเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้กำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 209)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มีความต้องการมากที่สุด
3.51-4.50	มีความต้องการมาก
2.51-3.50	มีความต้องการปานกลาง
1.51-2.50	มีความต้องการน้อย
1.00-1.50	มีความต้องการน้อยที่สุด

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
  - 2.1 ร้อยละ
  - 2.2 ค่าเฉลี่ย
  - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อการเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ในความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	286	100.00
1. เพศ		
1.1 ชาย	138	48.30
1.2 หญิง	148	51.70
2. อายุ		
2.1 อายุต่ำกว่า 21 ปี	8	2.80
2.2 อายุ 21 – 40 ปี	19	6.64
2.3 อายุ 41 – 60 ปี	51	17.83
2.4 อายุมากกว่า 60 ปี	208	72.73
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ไม่ได้รับการศึกษา	27	9.44
3.2 ประถมศึกษา	222	77.62
3.3 มัธยมศึกษาตอนต้น	24	8.39
3.4 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	6	2.10
3.5 อนุปริญญา/ปวส.	2	0.70
3.6 ปริญญาตรี/สูงกว่าปริญญาตรี	5	1.75
4. ช่วงเวลาที่เกิดความพิการ		
4.1 พิการตั้งแต่กำเนิด	19	6.60
4.2 พิการภายหลังกำเนิด	267	93.40

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ปัจจุบันประกอบอาชีพ		
5.1 ไม่ได้ประกอบอาชีพ	262	91.60
5.2 ประกอบอาชีพ	24	8.40
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
6.1 ไม่มีรายได้	8	2.80
6.2 รายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท	207	72.40
6.3 รายได้ 1,000 – 3,000 บาท	68	23.80
6.4 รายได้สูงกว่า 3,000 บาท	3	1.00

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 286 คน เมื่อจำแนกตามเพศ ปรากฏว่า เป็นชาย จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 48.30 เป็นเพศหญิง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 51.70

เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ ปรากฏว่า ช่วงอายุมากกว่า 60 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 รองลงมาช่วงอายุระหว่าง 41 – 60 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 17.83 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ช่วงอายุต่ำกว่า 21 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏว่า จบการศึกษาประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 77.62 รองลงมา คือ ไม่ได้รับการศึกษาจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.44 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อนุปริญญา/ปวส. จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.70

เมื่อจำแนกตามช่วงเวลาที่เกิดความพิการ ปรากฏว่า พิการภายหลังกำเนิดมีจำนวนมากที่สุดจำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 93.40 และพิการตั้งแต่กำเนิดมีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60

เมื่อจำแนกตามการประกอบอาชีพ ปรากฏว่า ไม่ได้ประกอบอาชีพมีจำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 91.60 และประกอบอาชีพมีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 8.40

เมื่อจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ปรากฏว่า รายได้ต่ำกว่า 1,000 บาทมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 72.40 รองลงมา คือ รายได้ตั้งแต่ 1,000 – 3,000 บาท จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ รายได้สูงกว่า 3,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

ตอนที่ 2 ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏดังตาราง 4.2-4.6 ดังนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี	4.44	0.26	มาก
2. ด้านการศึกษาที่ดี	4.22	0.35	มาก
3. ด้านการมีงานทำและมีรายได้	4.47	0.31	มาก
4. ด้านการบริการสังคมทั่วไป	4.48	0.28	มาก
รวมเฉลี่ย	4.40	0.30	มาก

จากตาราง 4.2 พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริการสังคมทั่วไป ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา คือ ด้านการมีงานทำและมีรายได้ ($\bar{X} = 4.47$) ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี ($\bar{X} = 4.44$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการศึกษาที่ดี ($\bar{X} = 4.22$) ตามลำดับ

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดีโดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี			
1. ท่านต้องการได้รับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	4.49	0.55	มาก
2. ท่านต้องการให้มีนักกายภาพบำบัดหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขคอยให้คำแนะนำในการใช้กายอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ	4.38	0.56	มาก
3. ท่านต้องการให้มีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่บริการตรวจสุขภาพให้แก่คนพิการในชุมชน	4.35	0.59	มาก
4. ท่านต้องการให้มีบริการรถรับส่งผู้ป่วยฉุกเฉิน	4.41	0.57	มาก
5. ท่านต้องการให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพคนพิการ	4.45	0.66	มาก
6. ท่านต้องการได้รับการสนับสนุนกายอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงความพิการ	4.42	0.58	มาก
7. ท่านต้องการให้มีบริการให้คำแนะนำการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่คนพิการ	4.50	0.58	มาก
8. ท่านต้องการให้มีบริการซ่อมแซมชิ้นส่วนกายอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ	4.40	0.65	มาก
9. ท่านต้องการให้มีบริการด้านคำปรึกษาด้านสภาพจิตใจแก่คนพิการ	4.44	0.65	มาก
10. ท่านต้องการได้รับสิทธิในการเข้ารับบริการหน่วยบริการอื่นของรัฐนอกเหนือจากหน่วยบริการประจำที่ระบุในบัตรหลักประกันสุขภาพ	4.54	0.55	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.44	0.26	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 10. อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10. ท่านต้องการได้รับสิทธิในการเข้ารับบริการหน่วยบริการอื่นของรัฐนอกเหนือจากหน่วยบริการประจำที่ระบุในบัตรหลักประกันสุขภาพ ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมา คือ ข้อ 7. ท่านต้องการให้มีบริการให้คำแนะนำการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่คนพิการ ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3. ท่านต้องการให้มีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่บริการตรวจสุขภาพให้แก่คนพิการในชุมชน ($\bar{X} = 4.35$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการศึกษาที่ดี โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการศึกษาที่ดี			
11. ท่านต้องการให้มีครูการศึกษาพิเศษคอยให้คำปรึกษาแนะนำในสถานศึกษาที่คนพิการเข้าเรียน	4.08	0.60	มาก
12. ท่านต้องการให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสำหรับคนพิการ	4.00	0.70	มาก
13. ท่านต้องการได้เข้าเรียนในโรงเรียนศึกษาพิเศษและโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	4.03	0.65	มาก
14. ท่านต้องการให้มีกองทุนเพื่อการศึกษาสำหรับคนพิการ	4.15	0.63	มาก
15. ท่านต้องการให้หน่วยงานของรัฐจัดบริการให้คำแนะนำทางการศึกษาสำหรับคนพิการ	4.19	0.61	มาก

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
16. ท่านต้องการให้มีการเปิดโอกาสให้คนพิการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุมต่าง ๆ	4.27	0.68	มาก
17. ท่านต้องการได้รับความรู้ด้านสุขภาพ สิทธิต่าง ๆ และสวัสดิการที่รัฐให้การสนับสนุน	4.25	0.62	มาก
18. ท่านต้องการให้มีอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาสำหรับคนพิการ	4.24	0.70	มาก
19. ท่านต้องการให้มีการจัดงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์ทางการศึกษาแก่คนพิการ	4.35	0.64	มาก
20. ท่านต้องการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับและระดับที่สูงกว่า	4.60	0.60	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.22	0.35	มาก

จากตาราง 4.4 พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการศึกษาที่ดีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 20. อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 20. ท่านต้องการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับและระดับที่สูงกว่า ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ ข้อ 19. ท่านต้องการให้มีการจัดงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์ทางการศึกษาแก่คนพิการ ($\bar{X} = 4.35$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 12. ท่านต้องการให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสำหรับคนพิการ ($\bar{X} = 4.00$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีงานทำและมีรายได้ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการมีงานทำและมีรายได้			
21. ท่านต้องการงบประมาณสนับสนุนการประกอบอาชีพสำหรับคนพิการ	4.72	0.57	มากที่สุด
22. ท่านต้องการให้รัฐฝึกอาชีพแก่คนพิการอย่างทั่วถึง	4.73	0.56	มากที่สุด
23. ท่านต้องการกู้ยืมเงินทุนเพื่อนำไปประกอบอาชีพ	4.22	0.63	มาก
24. ท่านต้องการให้มีสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากคนพิการ	4.10	0.68	มาก
25. ท่านต้องการให้รัฐจัดหาแหล่งเงินทุนกู้ยืมเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้อย่างทั่วถึง	4.20	0.64	มาก
26. ท่านต้องการให้สถานประกอบการของรัฐหรือเอกชนรับคนพิการเข้าทำงาน	4.64	0.57	มากที่สุด
27. ท่านต้องการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับประเภทความพิการ	4.68	0.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.47	0.31	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีงานทำและมีรายได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 23. ข้อ 24. และ ข้อ 25. อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 22. ท่านต้องการให้รัฐฝึกอาชีพคนพิการอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา คือ ข้อ 21. ท่านต้องการงบประมาณสนับสนุนการประกอบอาชีพสำหรับคนพิการ ($\bar{X} = 4.72$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 24. ท่านต้องการให้มีสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากคนพิการ ($\bar{X} = 4.10$)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการบริการสังคมทั่วไป โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการบริการสังคมทั่วไป			
28. ท่านต้องการให้เพิ่มเงินเบี้ยยังชีพรายเดือนแก่คนพิการ	4.89	0.33	มากที่สุด
29. ท่านต้องการให้มีสถานสงเคราะห์สำหรับคนพิการที่ขาดผู้ดูแลหรือไร้ที่อยู่อาศัย	4.67	0.50	มากที่สุด
30. ท่านต้องการให้มีเครื่องอุปโภคบริโภคสำหรับคนพิการ	4.52	0.58	มากที่สุด
31. ท่านต้องการให้สังคมมองคนพิการอย่างมีคุณค่า	4.41	0.65	มาก
32. ท่านต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในอาคาร สถานที่ราชการและสถานที่สาธารณะต่าง ๆ	4.49	0.56	มาก
33. ท่านต้องการให้ชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครเพื่อคอยช่วยเหลือคนพิการที่บ้าน	4.54	0.58	มากที่สุด
34. ท่านต้องการให้มีกีฬาคนพิการเป็นประจำทุกปี	3.87	0.98	มาก
35. ท่านต้องการให้หน่วยงานของรัฐจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านคนพิการ	4.42	0.73	มาก
36. ท่านต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของชุมชน	4.51	0.65	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.48	0.28	มาก

จากตาราง 4.6 พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการบริการสังคมทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 31. ข้อ 32. ข้อ 34. และ ข้อ 35. อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 28. ท่าน

ต้องการให้เพิ่มเงินเบี้ยยังชีพรายเดือนแก่คนพิการ ($\bar{X} = 4.89$) รองลงมา คือ ข้อ 29. ท่านต้องการให้มีสถานสงเคราะห์สำหรับคนพิการที่ขาดผู้ดูแลหรือไร้ที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 4.67$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 34. ท่านต้องการให้มีกีฬาคนพิการเป็นประจำทุกปี ($\bar{X} = 3.87$)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ปรากฏดังตาราง 4.7 ดังนี้

ตาราง 4.7 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ต้องการได้รับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการเพิ่ม	50	47.61
2	ต้องการมีกิจกรรมร่วมในชุมชน	30	28.57
3	ต้องการมีหน่วยเคลื่อนที่เพื่อทำกายภาพบำบัดในชุมชน	25	23.80
รวม		105	100

จากตาราง 4.7 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ต้องการได้รับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการเพิ่ม จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 47.61 รองลงมา คือ ต้องการมีกิจกรรมร่วมในชุมชนจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และต้องการมีหน่วยเคลื่อนที่เพื่อทำกายภาพบำบัดในชุมชนจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร ได้แก่ คนพิการที่จดทะเบียนคนพิการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์ ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ ทาโร ยามาเน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 286 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามชุมชนต่าง ๆ ตามสัดส่วน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้พิการเทศบาลตำบลอิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของคอนบราค ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9047

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงนายกเทศมนตรีตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการแจก แบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อนำกลับมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ และหาความถูกต้องของแบบสอบถาม จำนวน 286 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 286 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการ วิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หากำ ร้อยละแล้วนำเสนอข้อมูลเป็นตาราง แสดงจำนวนร้อยละ

4.2 ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

4.3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิด นำมาวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแจกแจงความถี่ หากำร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตาราง ประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ คือ ด้านการ บริการสังคมทั่วไป ด้านการมีงานทำและมีรายได้ ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี และด้านการศึกษา ที่ดี ตามลำดับ
2. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการได้รับเงิน สงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการเพิ่ม รองลงมา คือ ต้องการมีกิจกรรมร่วมในชุมชน และต้องการมี หน่วยเคลื่อนที่เพื่อทำกายภาพบำบัดในชุมชน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน ทำให้ทราบถึงความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ และในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นค้นพบที่น่าสนใจ อันจะเป็นข้อมูลเพื่อนำไปวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมของคนพิการต่อไป ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี ด้านการศึกษาที่ดี ด้านการมีงานทำและมีรายได้ และด้านการบริการสังคมทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัวมีความต้องการเพื่อให้มีชีวิตดีขึ้น ทั้งความต้องการสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภคและความต้องการในด้านต่าง ๆ ของร่างกายและจิตใจ ซึ่งคนพิการมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในทางสังคม เนื่องจากคนพิการแต่ละคนมีความบกพร่องต่างกัน เช่น ความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาการเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่น จึงทำให้คนพิการมีความต้องการในด้านต่าง ๆ เช่น ต้องการได้รับการรักษาทางการแพทย์ การได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับคนพิการ และการมีอาชีพมีรายได้ เพื่อให้คนพิการสามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ซึ่งส่งผลให้คนพิการมีความต้องการสวัสดิการสังคมมาก ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณฤทัย เกตุหอม (2554 : 67-69) ได้ศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของคนพิการในองค์การบริหารส่วนตำบลเกษตรสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการ ได้รับสวัสดิการทางสังคมของคนพิการในองค์การบริหารส่วนตำบลเกษตรสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากคนพิการส่วนใหญ่มีปัญหาการเจ็บป่วยอยู่บ่อยครั้ง ทั้งโรคประจำตัวและโรคที่เกี่ยวข้องกับความพิการของตนเอง ทำให้คนพิการต้องการใช้บริการด้านการรักษาพยาบาลบ่อยครั้ง และคนพิการได้ให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการเข้าสถานบริการทางการแพทย์ และพบแพทย์ พยาบาลสะดวกขึ้น ซึ่งคนพิการส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัวมีฐานะยากจนจึงต้องการให้บริการ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย การที่คนพิการมีสุขภาพ

ร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ก็ทำให้คนพิการสามารถทำงาน หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้คนพิการมีความต้องการมาก ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา สาลาด (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังในการฟื้นฟูสมรรถภาพในชุมชนของคนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ อยู่ในระดับมาก

2.2 จากผลการวิจัย ด้านการศึกษาที่ดี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการศึกษาทำให้เป็นการพัฒนาตน พัฒนาอาชีพและเป็นที่ยอมรับจากสังคมมากขึ้น ดังนั้น คนพิการจึงอยากที่จะได้รับการศึกษาจากสถาบันการศึกษาของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ประกอบกับนโยบายของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านบัวมีนโยบายสนับสนุนการศึกษาแก่เด็ก เยาวชน คนพิการและผู้ด้อยโอกาสโดยเท่าเทียมกันและทั่วถึง เพื่อให้คนพิการมีความรู้ ความสามารถและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ทำให้มีรายได้เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ซึ่งในขณะนี้หน่วยงานราชการบางหน่วยงานก็สามารถรับคนพิการเข้าทำงาน ตามความรู้ความสามารถ ซึ่งส่งผลให้คนพิการมีความต้องการมาก ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภชัย ชัยวรกุล (2553 : 58) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านบริการทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.3 จากผลการวิจัย ด้านการมีงานทำและมีรายได้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากสภาพโดยทั่วไปของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัวส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ไม่มีอาชีพที่เหมาะสมหรือไม่มีอาชีพที่มั่นคงยั่งยืนสำหรับคนพิการ อีกทั้งบางคนร่างกายไม่อำนวยทำให้ต้องประสบกับปัญหาขาดรายได้ และคนพิการส่วนใหญ่ได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการเป็นประจำอยู่แล้วแต่ก็ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ โดยคนพิการต้องการมีอาชีพและให้หน่วยงานของรัฐออกมาฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายของคนพิการ จะได้มีรายได้เพื่อนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและไว้ใช้เมื่อยามเจ็บป่วยจึงทำให้คนพิการมีความต้องการในด้านนี้มาก ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิติศักดิ์ ผิวผัน (2548 : 54) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการของครอบครัวคนพิการต่อการให้บริการของรัฐ กรณีศึกษา : ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความต้องการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ อยู่ในระดับมาก

2.4 จากผลการวิจัย ด้านการบริการสังคมทั่วไป พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากด้านการบริการสังคมทั่วไปเป็นบริการที่สำคัญมากสำหรับคนพิการ เพราะว่าการบริการทางสังคมจะช่วยให้คนพิการได้รับการบริการสาธารณะต่างๆ เช่น การมีเงินเบี้ยยังชีพรายเดือนให้แก่คนพิการเป็นประจำทุกเดือน หรือมีสถานสงเคราะห์สำหรับคนพิการ

ที่ขาดผู้ดูแลหรือไว้ที่อยู่อาศัยและคนพิการต้องการให้มีเครื่องอุปโภคบริโภคสำหรับคนพิการ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของชุมชนหรือสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ เช่น ห้องน้ำ ทางลาด ทางขึ้นลง สำหรับคนพิการ และคนพิการอยากให้รัฐจัดเยี่ยมบ้านคนพิการเป็นประจำ ทั้งนี้ความพิการที่เกิดขึ้นต่างก็ต้องอาศัยการสนับสนุนช่วยเหลือ อาศัยระยะเวลาในการบำบัดฟื้นฟูทั้งสภาพร่างกาย จิตใจ เพื่อให้ตนเองได้รับความมั่นคงและความปลอดภัยในด้านต่าง ๆ และเพื่อพัฒนาความสามารถและช่วยให้คนพิการมีโอกาสเท่าเทียมกันกับคนปกติทั่วไป ดังนั้นจึงทำให้คนพิการมีความต้องการในด้านนี้มาก ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอื่องทิพย์ ไตรบำรุง (2550 : 78) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ความต้องการด้านสังคม อยู่ในระดับมาก

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการได้รับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการเพิ่ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คนพิการส่วนใหญ่ในพื้นที่ตำบลบ้านบัว ไม่ได้ประกอบอาชีพ ไม่มีรายได้ เนื่องจากสภาพร่างกายไม่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ อีกทั้งยังไม่มีหน่วยงานใดมาฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายให้กับคนพิการอย่างจริงจัง จึงทำให้ขาดรายได้รายได้ไม่เพียงพอแก่การดำรงชีพต้องพึ่งพาจากบุตรหลาน แต่บุตรหลานก็ไม่สามารถดูแลได้มากนัก จึงทำให้ต้องการอยากได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการเพิ่มมากขึ้น จะได้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตและในยามเจ็บป่วยต่อไป ซึ่งเทศบาลได้ช่วยเหลือคนพิการโดยการช่วยเงินสงเคราะห์ให้กับคนพิการไปบ้างแล้วแต่ไม่สามารถช่วยเหลือได้ทั่วถึง เนื่องจากงบประมาณมีน้อยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ไม่สามารถช่วยเหลือได้ทุกเดือน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาหะมะรุยี่ มะแซ (2554 : 60) ได้ศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมคนพิการสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลตลิ่งชัน อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ซึ่งผู้พิการส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะว่า ต้องการให้ช่วยเหลือในด้านเบี้ยยังชีพ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริการสังคมทั่วไป ดังนั้น เทศบาลตำบลบ้านบัวและเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการวางแผนการจัดบริการด้านสวัสดิการสังคมโดยเน้นความต้องการของคนพิการเป็นหลัก เพื่อรักษามาตรฐานการสวัสดิการสังคมของคนพิการให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยเฉพาะเกี่ยวกับการบริการสังคมทั่วไปของคนพิการ เช่น ด้านสาธารณสุข ด้านอาชีพ ด้านการได้รับสิทธิประโยชน์ นอกจากนี้ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านคนพิการ ให้มีอาสาสมัครเพื่อคอยช่วยเหลือคนพิการที่บ้านและจัดทำโครงการตามแผนงานเพื่อให้คนพิการได้รับความรู้ในเรื่องสวัสดิการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการบริการสังคมทั่วไป และควรมีการนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้วางแผนในการดำเนินงานเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมต่อไป

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการศึกษาที่ดี ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าคนพิการยังคิดว่าเรื่องความต้องการด้านอื่นมีความสำคัญกว่า แต่ถึงอย่างไรก็ตาม เทศบาลตำบลบ้านบัวควรให้มีหน่วยงานของรัฐจัดบริการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาสำหรับคนพิการ ส่งเสริมให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง และให้มีกองทุนเพื่อการศึกษาสำหรับคนพิการ จึงควรมีการปรับปรุงและบูรณาการในการปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว โดยเฉพาะในด้านการศึกษาที่ดี เพราะว่าการศึกษาคือต้องมาควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในด้านอื่น ๆ เพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน

2.2 ควรมีการวิจัยถึงปัญหาในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงต่อไป

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้นำชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2552). **โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคมขององค์กรปกครองท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ 2552**. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2546). **รอบรู้เรื่องคนพิการ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เทพปัญญาวิสัย.
- _____. (2546). ความหมายของคนพิการ. สืบค้นเมื่อ 6 สิงหาคม 2555, จาก <http://www.th.wiktionary.org>.
- _____. (2550). **คู่มือคนพิการ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2551). **กฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2537)**. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ.
- กิติพัฒน์ นนทปัทมะคุลย์. (2544). **นโยบายสังคมและสวัสดิการสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2554). **นโยบายสังคมและสวัสดิการสังคม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เกรียงศิริ วิเจริญ. (2547). **แนวทางการดำเนินการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 : กรณีศึกษา อำเภอเมืองอุดรดิษฐ์ จังหวัดอุดรดิษฐ์**. การค้นคว้าแบบอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2555). **แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2555-2559)**. บุรีรัมย์ : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์.
- คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติ. (2545). **แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 4 (2545- 2549)**. กรุงเทพฯ : กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม.
- คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์. (2555). **แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัดบุรีรัมย์**. บุรีรัมย์ : สำนักงานพัฒนาสังคมและ

- ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์.
- จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. (2556). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชินชัย ชีเจริญ. (2552). การจัดระบบงานด้านสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวง.
- ณรงค์ วันดี. (2542). สวัสดิการสังคม. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. เชียงใหม่ : สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- ณฤทัย เกตุหอม. (2554) ความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเกษตรสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี. การค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- คารารัตน์ ทิพย์วงศ์. (2551). ปัญหาและความต้องการในการได้รับสวัสดิการความช่วยเหลือจากภาครัฐของผู้พิการในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. การค้นคว้าอิสระ ส.ม. (สาธารณสุข). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทัศนีย์ ถักขณาภิชนัชช. (2545). การใช้ทรัพยากรในงานสวัสดิการสังคม. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์.
- เทศบาลตำบลบ้านบัว. (2556). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา. บุรีรัมย์ : สำนักปลัดเทศบาลตำบลบ้านบัว.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2 บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประสิทธิ์ ทองอุ่น. (2542). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. โครงการพัฒนาสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : คอมพิวเตอร์ จำกัด.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์ดี จำกัด.
- ปิตีศักดิ์ ผิวผัน. (2548). ความต้องการของครอบครัวคนพิการต่อการให้บริการของรัฐ กรณีศึกษา : ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิงใต้ จังหวัดเชียงใหม่. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (วิชาพัฒนาสังคม). พิษณุโลก : วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2550). การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ

- ชีวิต. กรุงเทพฯ : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- แพรว เอี่ยมน้อย. (2550) การสนับสนุนทางสังคมของผู้พิการทางร่างกายในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มาหะมะรุยี่ มะแซ. (2554). แนวทางการจัดสวัสดิการคนพิการสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ต.ถึงชั้น อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา. รายงานการศึกษาอิสระ ร.ป.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยศพล เหลืองโสมนภา. (2554). คุณภาพชีวิต ปัญหา และความต้องการของผู้พิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- วิเรืองรอง รัตนวิไลสกุล. (2540). มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมการสร้างตำรา. วราภรณ์ ตระกูลสถิตย์. (2548). ธรรมชาติและความต้องการของมนุษย์. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2556, จาก [http:// www.csri.or.th](http://www.csri.or.th).
- วันทนีย์ วาสิกะสิน. (2541). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2543). สวัสดิการสังคมในความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์. ปทุมธานี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิชัย แหวนเพชร. (2548). มนุษย์สัมพันธ์ในการบริหารอุตสาหกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมกมล.
- วิยะดา ติระแพทย์. (2542). การนำนโยบายถ่ายโอนงานของสวัสดิการสังคมสู่การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์. (2550). สิทธิและสวัสดิการเพื่อประชาชน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบลิ๊อก.
- _____. (2555). แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัดบุรีรัมย์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2555-2559). ซี-ดี รอม บุรีรัมย์.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดบุรีรัมย์. (2554). สวัสดิการเบี้ยความพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. บุรีรัมย์.

สำนักงานส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการมีส่วนร่วม. (2546). พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.

สุชาติพิทย์ รัตนชู. (2554). การสำรวจความต้องการของคนพิการทางกายในองค์การบริหารส่วน

ตำบลโพรงจระเข้ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง. รายงานการศึกษาอิสระ รป.ม.

(รัฐประศาสนศาสตร์). ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุภชัย ชัยวรกุล. (2553). ความต้องการได้รับสวัสดิการของคนพิการในตำบลพระธาตุ

อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ รป.ม. (การจัดการทรัพยากรเพื่อความ

มั่นคง). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุภธรรม มงคลสวัสดิ์. (2546). วิธีชีวิตและสวัสดิการของคนพิการทางกาย. สารวิจัยเพื่อคน

พิการ. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2555, จาก : <http://www.oppd.opp.go.th>.

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบัว. (2555). แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2556 – 2558). บุรีรัมย์ :

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบัว.

_____. (2555). คำตั้งเรื่องมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนสวัสดิการสังคม.

บุรีรัมย์ : องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบัว.

อนิชาวีง แก้วจำนง. (2552). การจัดการทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา : ศูนย์หนังสือ

มหาวิทยาลัยทักษิณ.

อังคณา สาลาด. (2541). ความคาดหวังในการฟื้นฟูสมรรถภาพในชุมชนของคนพิการทางกาย

และ/หรือการเคลื่อนไหว : ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์

ศศ.ม. (ประชากรศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

เอื้องทิพย์ ไตรบำรุง. (2550). การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาล

นครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา).

นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/ว๑๗๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๖ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ดร.นวมินทร์ ประชานันท์

ด้วย นางสาวสายมาศ ประรินรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๓ ๓๒๒๓, ๐ ๔๔๖๐ ๓๖๓๖ ต่อก ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๓ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/ว๑๗๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๖ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

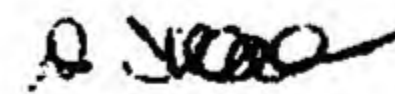
เรียน ผศ.น้อย สุปิงคลัด

ด้วย นางสาวสายมาศ ประวีรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๓๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๓๖๓๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/ว๑๓๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๖ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายใจเพชร สราญนุรช

ด้วย นางสาวสายมาศ ประรินรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๓ ๓๒๒๓, ๐ ๔๔๖๐ ๓๖๓๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๓ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/๒๑๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์

จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลอีสาน

ด้วย นางสาวสายมาศ ประรินรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมคนพิการในเขตเทศบาลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการยืมเครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวสายมาศ ประรินรัมย์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๓ ๓๒๒๓, ๐ ๔๔๖๐ ๓๖๓๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๓ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑(๑)/๒๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุญาตแคะแหงแบบสอบถาม

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลบ้านบัว

ด้วย นางสาวสายมาศ ประรินรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมคนพิการในเขตเทศบาลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขออนุญาตแคะแหงอนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุญาตจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๓ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว

อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
2. คำตอบทุกคำตอบ ข้อมูลทุกอย่างในแบบสอบถามฉบับนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าถือเป็นความลับ
3. ขอความกรุณาให้ตอบคำถามทุกข้อ
4. ข้อมูลที่ได้จะเป็นความลับและไม่มีผลต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด
5. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
6. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบ

แบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

นางสาวสายมาศ ประรินรัมย์
นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว

อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ตามความเป็นจริงของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) อายุต่ำกว่า 21 ปี ( ) อายุ 21 - 40 ปี
( ) อายุ 41 - 60 ปี ( ) อายุมากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

( ) ไม่ได้รับการศึกษา
( ) ประถมศึกษา
( ) มัธยมศึกษาตอนต้น
( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.
( ) อนุปริญญา / ปวส.
( ) ปริญญาตรี / สูงกว่าปริญญาตรี

4. ช่วงเวลาที่เกิดความพิการ

( ) พิการตั้งแต่กำเนิด ( ) พิการภายหลังกำเนิด

5. ปัจจุบันประกอบอาชีพ

( ) ไม่ได้ประกอบอาชีพ ( ) ประกอบอาชีพ (ระบุ).....

6. ท่านมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน (เงินสนับสนุนจากแหล่งอื่น ๆ รวมทั้งรายได้จากการประกอบอาชีพ)

( ) ไม่มีรายได้
( ) รายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท
( ) รายได้ 1,000 - 3,000 บาท
( ) สูงกว่า 3,000 บาท

ตอนที่ 2 ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลบ้านบัว

อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ( ) ที่ตรงกับความคิดของท่าน

โดยมีเกณฑ์คะแนนแบ่งบอกถึงระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการ ดังนี้

5 หมายถึง ความต้องการมากที่สุด

4 หมายถึง ความต้องการมาก

3 หมายถึง ความต้องการปานกลาง

2 หมายถึง ความต้องการน้อย

1 หมายถึง ความต้องการน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี					
1. ท่านต้องการได้รับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย					
2. ท่านต้องการให้มีนักกายภาพบำบัดหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขคอยให้คำแนะนำในการใช้กายอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ					
3. ท่านต้องการให้มีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่บริการตรวจสุขภาพให้แก่คนพิการ ในชุมชน					
4. ท่านต้องการให้มีบริการรถรับส่งผู้ป่วยกรณีฉุกเฉิน					
5. ท่านต้องการให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพคนพิการ					
6. ท่านต้องการได้รับการสนับสนุนกายอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงความพิการ					
7. ท่านต้องการให้มีบริการให้คำแนะนำการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่คนพิการ					
8. ท่านต้องการให้มีบริการซ่อมแซมชิ้นส่วนกายอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ					
9. ท่านต้องการให้มีบริการด้านคำปรึกษาด้านสภาพจิตใจแก่คนพิการ					

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
10. ท่านต้องการได้รับสิทธิในการเข้ารับบริการ หน่วยบริการอื่นของรัฐนอกเหนือจากหน่วยบริการประจำที่ระบุในบัตรหลักประกันสุขภาพ					
ด้านการศึกษาที่ดี					
11. ท่านต้องการให้มีครูการศึกษาพิเศษคอยให้คำปรึกษาแนะนำในสถานศึกษาที่คนพิการเข้าเรียน					
12. ท่านต้องการให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสำหรับคนพิการ					
13. ท่านต้องการได้เข้าเรียนใน โรงเรียนศึกษาพิเศษและโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย					
14. ท่านต้องการให้มีกองทุนเพื่อการศึกษาสำหรับคนพิการ					
15. ท่านต้องการให้หน่วยงานของรัฐจัดบริการให้คำแนะนำทางการศึกษาสำหรับคนพิการ					
16. ท่านต้องการให้มีการเปิดโอกาสให้คนพิการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุมต่าง ๆ					
17. ท่านต้องการได้รับความรู้ด้านสุขภาพ สิทธิต่าง ๆ และสวัสดิการที่รัฐให้การสนับสนุน					
18. ท่านต้องการให้มีอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาสำหรับคนพิการ					
19. ท่านต้องการให้มีการจัดงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์ทางการศึกษาแก่คนพิการ					
20. ท่านต้องการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับและระดับที่สูงกว่า					
ด้านการมีงานทำและมีรายได้					
21. ท่านต้องการงบประมาณสนับสนุนการประกอบอาชีพสำหรับคนพิการ					
22. ท่านต้องการให้รัฐฝึกอาชีพแก่คนพิการอย่างทั่วถึง					

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
23. ท่านต้องการกู้ยืมเงินทุนเพื่อนำไปประกอบอาชีพ					
24. ท่านต้องการให้มีสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากคนพิการ					
25. ท่านต้องการให้รัฐจัดหาแหล่งเงินทุนกู้ยืมเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้อย่างทั่วถึง					
26. ท่านต้องการให้สถานประกอบการของรัฐหรือเอกชนรับคนพิการเข้าทำงาน					
27. ท่านต้องการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับประเภทความพิการ					
ด้านการบริการสังคมทั่วไป					
28. ท่านต้องการให้เพิ่มเงินเบี้ยยังชีพรายเดือนแก่คนพิการ					
29. ท่านต้องการให้มีสถานสงเคราะห์สำหรับคนพิการที่ขาดผู้ดูแลหรือไร้ที่อยู่อาศัย					
30. ท่านต้องการให้มีเครื่องอุปโภคบริโภคสำหรับคนพิการ					
31. ท่านต้องการให้สังคมมองคนพิการอย่างมีคุณค่า					
32. ท่านต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในอาคาร สถานที่ราชการและสถานที่สาธารณะต่าง ๆ					
33. ท่านต้องการให้ชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครเพื่อคอยช่วยเหลือคนพิการที่บ้าน					
34. ท่านต้องการให้มีกีฬาคนพิการเป็นประจำทุกปี					
35. ท่านต้องการให้หน่วยงานของรัฐจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านคนพิการ					
36. ท่านต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของชุมชน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้
นางสาวสายมาศ ประรินรัมย์
ผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q1	151.7000	103.1828	.2148	.9061
Q2	151.9333	100.8230	.5154	.9011
Q3	151.7333	99.5816	.5221	.9008
Q4	152.2000	101.3379	.3257	.9044
Q5	152.2667	99.9264	.3793	.9038
Q6	151.5667	100.2540	.4878	.9014
Q7	151.4000	99.9724	.6713	.8994
Q8	151.6667	102.9885	.2473	.9053
Q9	151.5333	101.3609	.3970	.9028
Q10	151.6333	99.2747	.4847	.9015
Q11	151.5000	99.3621	.7090	.8988
Q12	151.4000	99.9724	.6713	.8994
Q13	151.6000	103.0759	.3383	.9035
Q14	151.5333	101.3609	.3970	.9028
Q15	151.4333	100.0471	.5705	.9003
Q16	151.5000	99.3621	.7090	.8988
Q17	152.2000	101.8207	.5113	.9015
Q18	152.1000	106.4379	.0077	.9076
Q19	151.9000	103.7483	.2335	.9050
Q20	151.9333	103.2368	.1932	.9069
Q21	151.9333	100.8230	.5154	.9011

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (ต่อ)

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q22	151.7333	99.5816	.5221	.9008
Q23	152.2000	101.3379	.3257	.9044
Q24	151.9667	103.9644	.1382	.9081
Q25	151.4667	101.4989	.4962	.9015
Q26	151.4000	99.9724	.6713	.8994
Q27	151.6000	103.0759	.3383	.9035
Q28	151.5333	101.3609	.3970	.9028
Q29	151.4333	100.0471	.5705	.9003
Q30	151.5000	99.3621	.7090	.8988
Q31	151.4000	99.9724	.6713	.8994
Q32	151.6000	103.0759	.3383	.9035
Q33	151.5333	101.3609	.3970	.9028
Q34	151.4333	100.0471	.5705	.9003
Q35	151.5000	99.3621	.7090	.8988
Q36	152.2000	101.8207	.5113	.9015

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 36

Alpha = .9047

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสาขมาศ ประรินรัมย์
วันเดือนปีเกิด	20 กันยายน 2527
สถานที่เกิด	ตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	113 หมู่ที่ 18 ตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	นักพัฒนาชุมชน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	เทศบาลตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2546 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบัวหลวงวิทยาคม อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ.2550 วิทยาศาสตรบัณฑิต (ชีววิทยาประยุกต์) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ.2556 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์